

Preveč
ljubezni
in medu
pokvari
želodec.

Nemški pregovor

nt

naš tednik

Številka 16
Letnik 50

Cena 15,- šil.
(150,- SIT)

petek,
24. aprila 1998

Poštšina plačana
v gotovini

Celovec P. b. b.

Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

CITIRANO

Zveza Bank
mora ostati
hrbtenica
koroških
Slovencev.

WILLI MOSCHITZ,
PRESEDNIK
ZVEZE BANK

Kancler Klima za NT: Sosvet imenujem jaz!

Stran 3

Letnemu času primerno organizirajo naša društva takoimenovane „Vigredne koncerte“ ali prireditve z geslom „S pesmijo v pomlad“ in podbobno. Minulo nedeljo je vabila Katoliška prosveta v Šmarjeti v Rožu na tradicionalni vigredni koncert, ki ga je mdr. pevsko oblikoval komorni zbor iz Borovelj (na sliki v ozadju), šmarješki otroci (sredaj) pa so z recitali vigrednih pesmi navdušili poslušalce. Kje vse so konec tega tedna koncerti v znamenju vigredi, pa lahko preberete na straneh 16 in 17.

Foto: Franc Sadjak

POLITIKA

Privatni radio: po sporočilu zastopnice urada zveznega kanclerja Achleitner naj bi Agora in Korotan dobila po 3,5 mio.

Stran 3

GOSPODARSTVO

Občni zbor Zveze Bank je dokazal, da se hoče slovensko zadružništvo složno spoprijeti s prihodnostjo.

Stran 11

ŠPORT

Nekateri mladi igralci SAK so pred veliko nočjo na Portugalskem uživali šolo znanega trenerja Hermanna Stessla.

Stran 19

KOMENTAR

Demokracija

Izid nedeljskih predsedniških volitev je znan, temeljito analiziran in obširno komentiran. Pri Klestilu (63,5%) je kvečjemu presenetila višina zmage, pri Lugnarju (9,9%) pa brez dvoma dejstvo, da je skoraj prekosil profilirano predstavnico avstrijske politične scene Heide Schmidt (11,1%). O kandidatki Waltraud Knoll (13,5%) so seriózni politični opazovalci že pred zaprtjem volilnih lokalov menili, da je bil začetek njenega volilnega boja uspešnejši kakor njegov zaključek. Čim dalje je namreč trajal volilni boj, tem bolj se je izkazalo, da ji manjkajo potrebne politične izkušnje.

To seveda ne pomeni, da z volilnim rezultatom ne bi smela biti zadovoljna. Zadovoljiv pa zanjo ni samo izid volitev; s tem, da se je odločila za kandidacijo, je tudi mnogo prispevala k resnejšemu poteku volilnega boja. Dokler škofinja gradiščanskih evangeličanov ni vložila kandidature, je namreč upravičeno obstajal strah, da se bodo volitve sprevrgle v farso.

Posebno je lahko zadovoljna s podporo v dvojezičnih občinah. Če vzamemo za izhodišče občine, v katerih so na občinskih volitvah 1996 kandidirale Enotne oz. samostojne liste, lahko ugotovimo: z izjemo Bistrica na Zilji je bila Waltraud Knoll povsod močnejša kakor Heide Schmidt. Poleg tega je v 19 občinah (od skupno 24) dosegla rezultat nad svojim avstrijskim povprečjem, medtem ko ga je Heide Schmidt dosegla samo v Globasnici (12,4%).

Zakaj pretežna večina potencialnih volilcev EL nima zaupanja do Heide Schmidt - in to, čeprav se njena stranka v dunajskem parlamentu najbolj dosledno zavzema za cilje samostojnega političnega gibanja koroških Slovencev? Zakaj ta precej odklonilen odnos do kandidatke, ki je v predvolilni anketi NAŠEGA TEDNIKA dokazala, da ima od vseh treh anketirancev (Klestil, Knoll, Schmidt) najbolj jasne in pozitivne predstave o aktualnih problemih koroških Slovencev?

Ob vseh utemeljenih razlagah se je ponovno izkazalo naslednje: časi, ko se je dalo mobilizirati slovenske volilke in volilce s skoraj izključno narodnostnimi temami, so enkrat za vselej mimo. Predvsem pa: Demokracija je v prvi vrsti tudi medsebojno komuniciranje in občevarje; ne zadoštuje imeti še tako dobro izdelanega „racionalnega“ programa, če o njem ne uspe emocionalno prepričati volilca.

Kako je mogoče storiti to tudi v korist narodne skupnosti, so lepo dokazale zadnje občinske volitve.

Janko Kulmesch

Predsedniške volitve 1998

OKRAJ VELIKOVEC

Občina	Knoll	Schmidt	Klestil	Lugner	Novak	Občinske volitve 1997 (glasovi EL oz. samostojnih list)
Bistrica	210 (20,1%)	104 (10%)	590 (54,4%)	126 (12%)	16 (1,5%)	336
Djekše	49 (10,3%)	32 (6,7%)	342 (71,7%)	47 (9,8%)	7 (1,5%)	65
Dobrla vas	372 (12,6%)	272 (9,2%)	2036 (68,6%)	243 (8,2%)	43 (1,4%)	438
Železna Kapla	282 (18,6%)	163 (10,8%)	918 (60,7%)	104 (6,9%)	46 (3%)	513
Galicija	131 (14,5%)	63 (7%)	617 (68,5%)	69 (7,7%)	21 (2,3%)	104
Globasnica	126 (14,5%)	108 (12,4)	537 (61,9%)	90 (10,4)	7 (0,8%)	363
Suha	92 (15,7%)	35 (6%)	396 (67,6%)	54 (9,2%)	9 (1,5%)	123
Škocijan	361 (16,3%)	237 (10,7%)	1374 (62%)	208 (9,4%)	37 (1,6%)	388
Žitara vas	182 (16,7%)	92 (8,4%)	727 (66,6%)	89 (7,4%)	10 (0,9%)	281
Pliberk	319 (15,8%)	188 (9,3%)	1167 (57,8%)	308 (15,2%)	39 (1,9%)	584
Skupno	2124	1294	8704	1330	235	3195

CELOVEC DEŽELA

Občina	Knoll	Schmidt	Klestil	Lugner	Novak	Občinske volitve 1997 (glasovi EL oz. samostojnih list)
Bistrica v R.	216 (15,2%)	140 (9,9%)	928 (65,4%)	116 (8,2%)	18 (1,3%)	257
Borovlje	651 (16,2%)	429 (10,7%)	2492 (61,9%)	393 (9,8%)	57 (1,4%)	321
Hodiše	183 (14,4%)	113 (8,9%)	828 (65,3%)	128 (10,1%)	16 (1,3%)	67
Kotmara vas	212 (15,1%)	150 (10,7%)	922 (65,9%)	94 (6,7%)	22 (1,6%)	102
Bilčovs	187 (19,7%)	105 (11,1%)	586 (61,8%)	59 (6,2%)	11 (1,2%)	134
Sele	71 (19,2%)	28 (7,6)	255 (69,1%)	12 (3,3)	3 (0,8%)	159
Škofiče	136 (12,4%)	77 (7%)	775 (70,7%)	92 (8,4%)	17 (1,5%)	146
Šmarjeta v Rožu	85 (13,8%)	38 (6,2%)	440 (71,7%)	44 (7,2%)	7 (1,1%)	68
Skupno	1731	1080	7226	938	151	1254

BELJAK DEŽELA

Občina	Knoll	Schmidt	Klestil	Lugner	Novak	Občinske volitve 1997 (glasovi EL oz. samostojnih list)
Bistrica na Zilji	38 (9,2%)	41 (9,9%)	306 (73,7%)	30 (7,2%)	—	43
Bekštanj	646 (14,7%)	379 (8,6%)	2974 (67,5%)	347 (7,9%)	56 (1,3%)	293
Straja vas	49 (10,6%)	41 (8,9%)	319 (69%)	42 (9,1%)	11 (2,4%)	82
Rožek	130 (14%)	93 (10,1%)	613 (66,1%)	76 (8,2%)	15 (1,6%)	76
Šentjakob v R.	358 (14%)	217 (8,5%)	1751 (68,3%)	196 (7,6%)	42 (9,6%)	311
Vrba	576 (13,9%)	381 (9,2)	2633 (63,5%)	482 (11,6)	73 (1,8%)	273
Skupno	1797	1156	8596	1173	197	1078

KANCLER KLIMA NAŠEMU TEDNIKU:

„O članih sosveta odločam jaz!“

Kongres koroških socialdemokratov je ponovno dokazal, da manjšinsko vprašanje zanje ni tema.

Preteklo soboto je bil v Beljaku kongres koroške SPÖ. Udeležili se ga je tudi kancler Klima. Kongres je ponovno dokazal, da koroški socialdemokrati nikakor nimajo interesa, da bi namenili reševanju vprašanja koroških Slovencev potrebno pozornost. O nerešenih manjšinskih problemih (npr. dvojezični otroški vrtci) sploh ni bilo govora. Temu primerna je tudi socialdemokratska kandidatna lista za prihodnje deželnozborske volitve: medtem ko je na zadnjih volitvah Ana Blatnik kandidirala še na 24. mestu, so jo tokrat uvrstili na 52. mesto.

Kako neresno jemljejo socialdemokrati manjšinsko vprašanje, pa je v pogovoru z NA-

ŠIM TEDNIKOM dal razumeti tudi zvezni kancler Klima. Na vpra-

Slovinci brez sosveta

Zastopnica urada zveznega kanclerja dr. Christa Achleitner je potrdila pravno stališče NSKS, da so Slovenci trenutno brez sosveta, ker je mandat starega potekel, novi pa se še ni konstituiral. Ker ni jasno, kdaj bo prišlo do novega sosveta, hkrati pa bi bilo treba nujno urediti zadevo glede finančnih podpor za leto 1998, naj bi se zadeva rešila pragmatično: NSKS in ZSO bosta izdelala skupen predlog, tega pa naj bi - „na željo kanclerja Klime“, tako dr. Achleitner - potrdili člani starega sosveta. To naj bi se po dr. Sturm zgodilo še v maju.

šanje, kaj pravi k negativnim odločitvam glede dvojezičnih skupin v otroških vrtcih Borovlje, Dobrla vas, Galicija, Bekštanj in Suha, je Klima odgovoril: „Ne morem zavzeti stališča, ker teh zadev sploh ne poznam.“ Konkreten je bil samo v zadevi sosvet: nedvoumno je dal razumeti, da ima pri imenovanju njegovih članov zadnjo besedo kancler in ne narodna skupnost. Dobesedno je poudaril: „O članih sosveta odločam jaz!“ Predlog NSKS, da bi bili demokratično legitimirani vsaj na osnovi tajnih volitev s strani odbornikov vseh slovenskih društev in organizacij, je Klima zavrnil in menil, da je to „Schnapsidee“.

- Kuj -

Radio AGORA/KOROTAN

Samo 7 milijonov podpore?

Iz dopisa poslovodje radijske družbe AGORA Helmuta Peissla poslovodji radijske družbe KOROTAN Marjanu Pippu z dne 21. 4. 1998 sledi, da je zastopnica urada zveznega kanclerja dr. Christa Achleitner poverila predsednika družbe AGORA dr. Kristijana Schellandra z nalogo, da posreduje družbi KOROTAN naslednje sporočilo: za obe družbi predvideva avstrijska vlada po 3,5 mio. šilingov. Pipp je nato pristojnemu parlamentarnemu odboru takoj pismeno sporočil, da pri tako nizki podpori ne bo prišlo do uresničitve privatnega radia. Po Pippu naj bi letna podpora znašala 20 milijonov. Dokončna odločitev naj bi padla v naslednjih dneh.

Celovec: Slovenska kritika na račun Koroške

GK Jože Jeraj je prepričan, da bo Republika Slovenija do konca leta 2002 izpolnila vse pogoje za polnovredno članstvo v Evropski uniji.

Po mnenju slovenskega generalnega konzula v Celovcu niso vse avstrijske zvezne dežele enako objektivne do Slovenije. Jeraj v javni razpravi na temo razširitev EU na južno-vzhodne države (pretekli petek, 17. 4., v celovski Evropski hiši): „Koroška je na prizadevanja Slovenije glede EU reagirala tako, da je sklenila resolucijo o nemškogovoreči manjšini in avnojskih sklepih. Z razliko do Koroške je Štajerska izdelala zelo objektivno analizo, v kateri poudarja, da je Slovenija že izpolnila večino pogojev za polnovredno članstvo v EU. Tudi Salzburška zelo korektno pomaga Sloveniji.“ Od Avstrije pričakuje slovenski GK v Celovcu več enakopravnega partnerstva. Motijo ga omejitve na meji („Hočemo se čimprej pridružiti Schengenskem sporazumu.“), veselilo ga bi, „če bi v Avstriji govorili več slovensko“ in je v tej zvezi omenil žalostni razvoj na področju dvojezičnih vrtcev, hkrati pa je poudaril prednost slovenske

Slovenski GK Jože Jeraj

manjšine, ker govori oba deželna jezika in lahko mnogo prispeva k premagovanju meje. Prosil je Avstrijo za razumevanje, da se Slovenija trenutno še ne more opovedati zaščitnim ukrepom v korist domačega gospodarstva. Opozoril je, da predstavlja Slovenija za Evropo pomembno var-

nostno cono do Balkana, poudaril pa je tudi pomen sodelovanja obmejnih občin. „Odnosi z Avstrijo so zelo dobri, Slovenci in Avstrijci imamo mnogo skupnega“, tako GK Jeraj.

Medtem ko je Jeraj prepričan, da je Slovenija zrela za polnovredno članstvo v EU s koncem leta 2002, je socialdemokratski član evropskega parlamenta Hanes Swoboda mnenja, da se bo to po vsej verjetnosti zgodilo leta 2005. Swoboda - v razpravi se je predstavil kot zelo dober in stvaren poznavalec evropskopolične realnosti - meni, da prehitra razširitev EU tudi ni koristna za države, ki se potegujejo za polnovredno članstvo. „Reforme so potrebne v EU sami, prav tako pa imajo kandidatke za polnovredno članstvo še veliko dela, kar zadeva prilaganje njihovih pravnih, socialnih, gospodarskih, varnostnih in ekoloških standardov evropskim normam.“ Swoboda je s Petrom Kaiserjem obiskal tudi Slovenijo, kjer

„so nam povedali, da hočejo s pomočjo skupnih projektov in izmenjav doseči potrebne pogoje za enakopravno članstvo v EU“ (Swoboda).

Še posebej je socialdemokratski evropski poslanec poudaril pomen jezikovne izobrazbe. Ko je neki udeleženec razprave v Evropski hiši skušal prepričati občinstvo o „diskriminaciji“ nemščine na Koroškem in o „nepomembnosti“ slovenščine, mu je Swoboda jasno odgovoril: „Slovenščina je zelo pomembna osnova za učenje drugih slovanskih jezikov. Kdor pozna jezikov kot šanzo in ne kot neko dolžnost ali pravico, bo imel tudi prihodnost.“ Vodja izpostave Avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo dr. Miro Polzer pa ga je dopolnil z optimistično ugotovitvijo, da na Koroškem vedno več ljudi, zlasti iz vrst mladine, gleda v prihodnost - brez notranjih in zunanjih meja.

Janko Kulmesch

Naš Tednik: Kako je prišlo do ekskurzije na Madžarsko? Kaj je bil njen glavni namen?

Nanti Olip: Leta 1996 je bil kongres FUENS v Temešvari v Romuniji. Na tem kongresu so zastopniki madžarskih narodnih skupnosti poročali, do kakih napredkov so prišle manjšine na Madžarskem s tem, da so z ustavnim zakonom na vseh nivojih javnega življenja, od občine, preko komitatov (dežel) do državnih ustanov uspeli z volitvami javno-pravnega, izvoljenega zastopstva. Ker je bil na tem kongresu v Temešvari prisoten tudi namestnik deželne urada dr. Ander-

Koroška delegacija je preverila manjšinsko ureditev na Madžarskem. Z leve: Agnes Sauer, Nanti Olip, Karl Anderwald, Elke Fertschey, Andrej Wakounig, Fritz Schretter, Sonja Wakounig.

„Vz gledna manjšinska ureditev“

Nanti Olip in Andrej Wakounig sta s predstavniki dežele Koroške obiskala manjšine na Madžarskem, kjer sta dobila večji pogled v madžarsko manjšinsko politiko. Ob tej priložnosti smo postavili predsedniku NSKS Nantiju Olipu nekaj vprašanj.

wald, smo prišli do zaključka, da deželna vlada povabi zastopnike deželnoborskih strank ter predstavnike slovenskih organizacij na ekskurzijo na Madžarsko, da si ogledamo model manjšinske samouprave na licu mesta.

Glavni namen te ekskurzije je bil, da spoznamo madžarski model v neposrednem kontaktu z izvoljenimi predstavniki madžarskih narodnih skupnosti, kako funkcionirajo volitve (od predloga kandidata, do načina volitev pa tja do učinka za manjšine), kakšna je njihova infrastruktura, najbolj pa nas je seveda zanimala ocena manjšinske zaščite, ki vsebuje vse elemente - od javnopravnega zastopstva, šolstva, kulture, izobraževanja itd. - in so jo podali izvoljeni predstavniki madžarskih narodnih skupnosti.

Koliko avtohtonih manjšin živi na Madžarskem?

Na Madžarskem živi 13 avtohtonih manjšin, ki so od države priznane in imajo svoje javnopravno izvoljeno zastopstvo na vseh ravneh javnega življenja. Vsaka nova avtohtona manjšina, ki je država doslej ni upoštevala, pa lahko sproži postopek priznanja s tem, da zbere 1000 podpisov pripadnikov te narodne skupnosti in ga v obliki referendumu naslovi direktno na madžarski parlament. Doslej priznane manjšine na Madžarskem so: Armenci, Bulgari, Nemci, Hrvati, Poljaki, Romuni, Ruteni, Srbi, Slovenci, Ukrajinci in Cigani (Romi).

Kakšna je njihova pravna zaščita?

Pravna zaščita madžarskih narodnih skupnosti temelji na „zakonu o pravicah nacionalnih in etničnih manjšin“, ki ga je sprejel madžarski parlament 7. julija 1993 z večino 96%. 13 priznanim avtohtonim manjšinam zagotavlja individualne in kolektivne pravice - pravico do personalne avtonomije in ustanovitve (izvolitev) manjšinskih samouprav (demokratsko izvoljeno zastopstvo manjšin). S tem je parlament popolnoma preusmeril manjšinsko zaščito, ki v glavnem temelji na dveh stebrih: država se priznava k svojim manjšinam in jim z ustavnim zakonom zagotavlja zaščito, ki sloni na skrajno pozitivni interpretaciji mednarodnih dokumentov o manjšinski zaščiti, manjšine same pa izvolijo na volitvah svoje predstavnike, ki jih zastopajo na vseh nivojih javnega življenja.

Ta mehanizem je zgrajen sledeče:

1. Princip manjšinskih samouprav (izvoljenega zastopstva)

V občinah, kjer živijo pripadniki narodnih skupnosti, le ti izvolijo svoje zastopstvo, ki ima pravice primerljive s teritorialno avtonomijo. V poročilu madžarske vlade parlamentu beremo:

- Z ustanovitvijo manjšinskih samouprav (izvoljenih zastopstev) smo rešili vse probleme legitimacije, ki so bili prej značilni za manjšinske organizacije. Krajevna (občinska) in deželna manjšinska samouprava je reprezentativen javnopravni organ, ki je legitimno izvoljen in je na občinski ravni partner občine, na deželni

ravni pa partner zakonodajalca in oblasti. Izvoljeno zastopstvo ima zakonsko urejeno pravico participacije v vseh vprašanjih, ki so za manjšino važna (šolstvo, vrtci, kultura itd.), pravico podati in vnašati svoje predloge, v skrajnem primeru pravico veta.

- volitev zastopstva se je udeležilo več ljudi, kot se jih je priznalo po uradni statistiki.
- izvoljeno zastopstvo je pripomoglo k temu, da so manjšinska vprašanja stopila iz periferije javnosti in so deležna velike pozornosti javnega življenja in medijev
- stara podoba manjšin iz prejšnjega režima - da te samo pojejo in plešejo - izginja, v številnih vaseh se je poživilo javno življenje manjšin
- uporaba pravic, ki jih ima izvoljeno zastopstvo, vodi k ojačenju identitete pripadnikov manjšin in zaustavlja asimilacijo
- izvoljeno zastopstvo - s postopnim razvijanjem avtonomije - krči vpliv države na manjšine in stopnjuje samoodgovornost manjšine za svoja elementarna področja

Za zaščito ustavnih pravic manjšin je izvolil parlament na predlog manjšinskih zastopstev „manjšinskega ombudsmana“, ki deluje v okviru parlamenta. Na njega se manjšine lahko obrnejo v vseh zadevah, kjerkoli imajo pripadniki manjšin ali skupine občutek, da država ne izpolnjuje zakonov ali kjer preti nevarnost, da bi se to utegnulo zgoditi (od občine do dežele pa tja do parla-

menta).

Ombudsman manjšin ne sme pripadati nobeni politični stranki, po poklicu mora biti pravnik, sprejeti, potrditi in predlagati parlamentu ga morajo vsa manjšinska zastopstva sporazumno. V funkcijo ga izvoli parlament, inštalira pa ga predsednik države. Trenutno izpolnjuje to funkcijo madžarski Nemec, dr. Kaltenbach.

2. Šolstvo

S spremembo šolskega zakona 1996 so sprejeli v nacionalni osnovni učni načrt vse osnovne principe, ki se tičejo manjšinskega šolstva, stroške krije ministrstvo za kulturo.

3. Izvoljeno zastopstvo

V državnem proračunu so zagotovljena sredstva za finančno avtonomijo krajevnih izvoljenih zastopstev - teh sredstev je premalo.

4. Radio in televizija

Zakonsko urejena. Javnopravni radio in televizija sta zakonsko zadržana, da upoštevata v programu poročanje o kulturi in življenju manjšin v njihovem jeziku. Tudi manjšinske časopise financira država.

5. Manjšinski mandat v parlamentu

Ustavno sodišče je že leta 1991 ugotovilo, da je neskladno z ustavo, da zastopstvo manjšin na parlamentarni ravni ni urejeno. Pristojni državni sekretar za manjšine je že izdelal predlog, potreben je 2/3 pristanek parlamentarnih strank.

Kako so manjšine organizirane?

Napredna madžarska manjšinska zakonodaja omogoča, da so organizirane vse manjšine v obliki javnopravne manjšinske samouprave (izvoljeno zastopstvo). Pripadniki manjšin izvolijo svoje zastopstvo vzporedno z občinskimi volitvami, torej vsakih 4 let. Volitve so splošne, poleg volilnega lista za stranke v občinskem odboru je priložen še volilni list za izvolitev manjšinskega zastopstva. Kdor se ga posluži, voli in s tem soodloča. Na listah manjšinskega zastopstva so navedeni kandidati posameznih manjšin, ki se morajo priznati kot pripadniki te manjšine. Na kandidatsko listo lahko pride vsak, kdor ima 5 pismenih podprtonih izjav, pri volitvah samih pa mora doseči posamezna manjšina vsaj 50 glasov oz. 1% glasov vseh volilnih upravičencev v tej občini. Na voljo morajo biti vsaj 3 kandidati, po zaporedju preferenčnih glasov pa so izvoljeni zastopniki manjšine. V občinah od npr. 150 do 10.000 prebivalcev ima vsaka manjšina vsaj 3 izvoljene zastopnike, v občinah nad 10.000 prebivalcev pa 5.

Manjšine avtonomno odločajo o svojih zadevah. Kako daleč segajo kompetence avtonomnih organov manjšin?

To je ključno in največjega pomena. Manjšina sama predlaga občinam, deželi in parlamentu, kaj potrebuje in postavlja prioritete. Avtonomno odloča o proračunskih sredstvih, ki jih daje država, dežela in občina. Ker je izvoljeno zastopstvo javnopravno telo z avtonomnimi pravicami, država finančno zagotovi delovanje zastopstva, z ustreznimi zakoni pa financira ostalo dejavnost manjšin.

Kompetence izvoljenega zastopstva so:

- posredovanje predlogov občinskemu odboru
- udeležba pri sejah občinskega odbora
- vse javne ustanove morajo konzultirati izvoljeno zastopstvo v vseh vprašanjih, ki se tičejo manjšine
- avtonomno upravljanje finančnih sredstev
- pravica veta v šolskih vprašanjih in vprašanjih samouprave manjšin

Kako so zastopane v občinskih organih?

Poleg javnopravnega statusa izvoljenega zastopstva manjšin s kompetencami, kot so zgoraj navedene, posamezne manjšine kandidirajo za manjšinskimi listami tudi pri občinskih volitvah. Trend v to smer raste, tako so v posamez-

nih občinah župani in člani občinskega odbora pripadniki manjšin, ki se k temu tudi priznajo.

So zastopane tudi v deželni in državnem parlamentu?

Izvoljeno zastopstvo je zakonsko javnopravno urejeno zaenkrat na občinskem nivoju. Trenutno je v proceduri, da pride do te ureditve tudi na ravni komitatov (dežel). Neglede na to pa posamezna občinska izvoljena zastopstva volijo tudi deželno in državno manjšinsko zastopstvo. Od prvotno 800 občinskih izvoljenih zastopstev jih je organiziranih 11 v obliki deželnih manjšinskih samouprav.

Lahko državne in deželne oblasti sprejemajo manjšinsko-politične sklepe proti odločitvam avtonomnih organov manjšin?

V bistvu ne, ker je z zakonom urejena kompetenca izvoljenega zastopstva, ki vsebuje tudi pravico konzultiranja, v skrajnem primeru pravico veta. V parlamentu je od parlamenta poverjen „ombudsman“ manjšin, vsaka manjšina pa ima sedež izvoljenega zastopstva neposredno pri predsedniku vlade. To je urad za manjšine, ki ga financira država.

Kdo financira celotno delovanje manjšin?

Ker je izvoljeno zastopstvo manjšin javnopravni subjekt, ga seveda financira država. V letnem proračunu države so predvidena sredstva za manjšine. Proces finančne avtonomije manjšin še ni dovršen, ker se postavka v državnem proračunu letno določa.

Drugi način financiranja manjšinske dejavnosti teče preko javnega fonda. Za ta sredstva se potegujejo manjšine s raznimi projekti. V kuratoriju tega fonda imajo manjšine večino.

Posamezne manjšine pa seveda prejemajo tudi podporo svojih matičnih držav in to ne le finančno. Ker je model manjšinske samouprave zelo nov in v Evropi enkraten, ga trenutno še prilagajajo, kjer se sproti ugotavljajo pomanjkljivosti. To brez dvoma velja tudi za finančno avtonomijo manjšin, zlasti na občinski ravni.

S kakšnimi vtisi si se vrnil na Koroško?

Ogled in spoznavanje madžarske manjšinske ureditve je bil za nas zelo koristen, ker se v odločilnih točkah diametralno razlikuje od avstrijske. Medtem ko skuša Avstrija popolnoma nadzorovati manjšine v vseh pogledih in se občasno vlada izpostavlja kot avtentičen interpret počutja narodnih skupnosti, je Madžarska ubrala čisto drugo pot - pot stalnega, urejenega dialoga in partnerstva med večino in manjši-

no. Ključno vprašanje, namreč kdo je interesni zastopnik manjšine in s tem povezano vprašanje avtentičnosti je Madžarska rešila na najbolj demokratičen način z zakonsko ureditvijo - namreč z demokratičnimi, neposrednimi in tajnimi volitvami javnopravnega manjšinskega zastopstva. Da imajo manjšine na Madžarskem tako individualne kot kolektivne (skupinske) pravice, da se priznava država k svojim manjšinam do te mere, da jim daje deloma teritorialno ter personalno avtonomijo, omogoča obema - državi in manjšinam - obetajoč razvoj v miru in sožitju, v stalnem, javnopravnem in ustavnopravnem urejenem dialogu.

Točno to pa je manjšinska ureditev, ki jo želi Narodni svet, z nami vred pa cela vrsta manjšinskih organizacij in ustanov v Avstriji. Značilno za to dvodnevno ekskurzijo k madžarskim narodnim skupnostim je bilo: na vseh srečanjih z izvoljenimi zastopniki narodnih skupnosti, na uradu za manjšine v ministrstvu v Budimpešti, v pogovoru s posamezniki ni bilo nikogar, ki bi s to ureditvijo ne bil zadovoljen. To pove vse in izstavlja madžarski državi dobro spričevalo o odnosu do svojih manjšin ter visoko stopnjo politične zrelosti, strpnosti in pripravljenosti za vzajemno reševanje vseh odprtih vprašanj.

Le pri nas trdijo posamezni manjšinski zastopniki, zlasti pa politične stranke, da tega manjšine baje ne želijo. To je res enkratni pojav hkrati pa povod za razmišljanje: avstrijske manjšine quo vadis?

Kako so ocenili ostali člani delegacije manjšinsko ureditev na Madžarskem?

Vabilo na to ekskurzijo na Madžarsko je izrekla koroška deželna vlada. Vabljeni so bile vse deželnozborske stranke ter predstavniki slovenskih organizacij. Navsezadnje smo se odzvali povabilu na to ekskurzijo pod vodstvom ddr. Anderwalda: Nanti Olip za NSKS, Andrej Wakounig (predsednik EL), Sonja Wakounig (podpredsednica ZSO), Fritz Schretter (deželnozborski poslanec FPÖ) ter Elke Fertschey kot novinarka.

Narodnim skupnostim naklonjena država ter zadovoljne manjšine, ki želijo še to in ono popravilo v že tako in tako dobri manjšinski zakonodaji, to je v nas vseh napravilo globok vtis. Upam, da bo madžarska ureditev sprožila tudi pri nas nov zagon v politični diskusiji znotraj manjšine same, zlasti pa v odnosu do zakonodajalca in vlade.

Hvala za pogovor.

MNENJA:

„Največja napaka, ki jo država v manjšinski zakonodaji lahko naredi, je ta, če želi vse manjšine spraviti v en pisker.“

„Obstoječa zakonodaja je baza za preživetje manjšin. Novele pa so nujno potrebne.“

„Pri volitvah nismo nagovorili samo Nemce. Številke potrjujejo, da se je poslužilo te možnosti mnogo ljudi, ki so v fazi asimilacije, živijo v mešanih zakonih ali pa so že izgubili svojo narodnostno identiteto.“

„Želimo priti v parlament kot narodna skupnost. Trenutno oblikujemo prvo manjšinsko koalicijo (nemška in dve slovanski manjšini).“

„EU nas sili v medmanjšinsko solidarnost. Sami moramo dokazati, da želimo kot manjšina preživeti.“

„V madžarskem parlamentu imamo 30 poslancev nemške narodnosti. Ti se morajo tam podvreči strankarski disciplini, za nas še niso iztržili ničesar.“

LORENZ KERNER,
PREDSEDNIK DEŽELNE
SAMOUPRAVE NEMCEV
NA MADŽARSKEM

„Glavni dosežek izvoljenega zastopstva je, da sami določamo prioritete za ohranjanje jezika in kulture, ker lahko narodna skupnost avtonomno odloča o lastnih zadevah.“

EVA MAIER,
PREDSTAVNICA NEMŠKE
DEŽELNE SAMOUPRAVE

„Nujno bi potrebovali vseevropski manjšinski sindikat.“

DDR. KARL ANDERWALD,
NAMESTNIK VODJE
URADA PRI KOROŠKI
DEŽELNI VLADI

NA KRATKO

MLADA PODJUNA

10-letnica zbora

Pliberk. Otroški zbor „Mlada Podjuna“, ki ga vodi Vera Sadjak, se z vso vnemo pripravlja na praznovanje svoje 10-letnice, ki bo na sporedu v nedeljo, 9. maja, kjer bo nad 30-članski zbor predstavil tudi svojo zgoščenko.

ODER 73

Letos 25-letnica

Pliberk. Znani „Oder 73“ letos praznuje 25-letnico obstoja. Za jubilej je gledališča veja SPD Edinost Pliberk z režiserko Anito Hudl naštelirala komedijo „Zares čuden par“. Premiera bo v petek, 1. maja, nadaljnji predstavi bo sta 2. in 3. maja ob 20. uri v farni dvorani v Pliberku.

DVOJEZIČNA ODLOČBA

Ni še vse rešeno

Šentjakob. Zadeva okoli odločbe o odmeri dajatev za kanalizacijo še ni dokončno rešena. Kakor znano, je občina Micki Miškulnik dostavila odločbo v slovenskem in nemškem jeziku, pri čemer je bil v slovenskem pismu rok za ugovor za polovico krajši. Občina Šentjakob je to označila kot formalno napako, ki jo je zakrivil prevalalec na deželni vladi. Toda ker Micka Miškulnik še vedno ni dobila korigirane odločbe, zadeva ne more veljati za rešeno. Ker je bila odločba podpisana od župana, ga Micka Miškulnik poziva, naj drugič natančneje prebere, kaj podpisuje.

JUBILEJ

20 let izkopanin na Hemi

Globasnica. V soboto, 24. aprila, praznuje zgodovinsko društvo „Sv. Hema - Juenna“ svojo 20 - letnico, ki je povezana tudi z 20-letnico izkopanin na Hemi. Za jubilej bo izšla tudi posebna poštna znamka, ves dan pa bodo brezplačna vodstva v muzeju in pri izkopaninah.

Vas Brege leži v idiličnem miru pri Dravi. Dolgo na žalost ne več, saj bo ta vas skoraj popolnoma prišla pod kolesa železnice 2000. V papirju deželne vlade pa vasi niti ne omenjajo, ker pač od tam doslej ni bilo protestov...

Občinski svet bo šele maja razpravljal o železnici 2000

Čeprav čas naganja in je Pliberk itak že zaspal del dogajanja okoli železnice 2000, bo ta točka šele na dnevnem redu seje 18. maja.

Pliberk. Prvotno je EL želela vložiti predlog za izredno sejo občinskega sveta, na kateri naj bi po njenem predlogu sklenili protestno resolucijo, v kateri naj bi bilo zapisano, da se HL AG in deželna vlada nista držali dogovorov (kolodvor za občino Pliberk, ekološka zaščita, zaščita vasi). Do te izredne seje, ki bi jo moral župan Grilc sklicati v roku treh tednov, ne bo prišlo.

V medfrakcijskih pogovorih je županu mag. Raimundu Grilcu (ÖVP) uspelo zadevo spet za nekaj tednov zavleči. Glavni oficialni

argument proti izredni občinski seji so bili menda stroški seje (približno 23.000 šilingov). Zadevo železnice 2000 bo občinski svet tako obravnaval na svoji redni seji, v ponedeljek, 18. maja.

Ker so pri gradnji predora skozi Semmering nastale težave, kaže, da bodo projekt „Bahn 2000“ gradili še z večjo brzino. Do leta 2006 naj bi bila železnica med Celovcem in Gradcem speljana, torej v pičlih 8 letih, začetek gradnje pa bi bil že leta 2000. Naslednji tork se bo ljudska iniciativa srečala s predstavniki HL AG. Predstavniki

iniciative bodo na tem pogovoru tolmačili stališče prizadetega prebivalstva vzdolž predvidene trase železnice 2000 (vasi Dob, Vidra vas, Čirkovče, Blato, Replje), kar bi pravzaprav bila naloga izvoljenih mandatarjev.

Mandatar Blaž Kordesch (EL) je bil doslej edini predstavnik občinskega sveta, ki je reagiral na nesprejemljivi papir deželne vlade in je izrazil prepričanje, da bo tudi večina mandatarjev v občinskem svetu stala za prebivalstvom in ne za železnico.

Silvo Kumer

Mladinski festival knjig navdušil tudi ziljske šolarje

Straja vas. Že četrtrič je bil v okviru Andersonovega dneva na treh šolah (letos Bilčovs, Sele in Straja vas) festival otroške in mladinske knjige. Čeprav si je šola v Straji vasi izbrala bolj neugoden termin, je bila prireditelj dan vesolja, razvedrila in poln pričakovanj za šolarje. Že kar nekaj tednov prej so se učenci in učitelji poglobili v branje, v nastajanje knjig, v brkljanje bralnih značk, v okrasitev sten in v izdelavo stripov. Ker so se istega dne začele tudi velikonočne počitnice, ni smela manjkati praznična miza z velikonočnimi simboli. Umetnine

so šolarji radi pokazali tudi drugim, zato so na festival povabili tudi sosednje šole. Z veseljem sta se vabilu odzvali ljudski šoli Brdo in Šentlenart.

Najprej je vsem znani knjižni črv Evgen s svojimi sodelavci razložil na šaljiv način, kako nastaja knjiga. Nato so otroci prisluhnili mladinski pisateljici Elisabeth Streit-Maier. Otrokom je brala tudi domača pesnica, ravnateljica Mili Hrobath. Prvošolka Sabina pa je celo recitala njeno pesem „Prajatelj“. Sledila je še lutkovna igra „Zmeda v deželi knjig“. Izpod peresa pisateljice Streit-Maier pa je

nato nastal zelo smešen plakat, ki še vedno kot darilo krasi ljudsko šolo v Straji vasi.

Višek festivala pa je bilo nestrpno pričakovano žrebanje nagrad. Vsi, ki so prišli, so se udeležili kviza, srečni žreb pa so potegnili le nekateri srečni, ki so dobili kot nagrado lepe knjige. Ves dopoldan je bila na šoli tudi razstava otroških in mladinskih knjig. Otroci so z radovednostjo brskali po njih. Hvala vsem prirediteljem za čudoviti festival, povezano z vabilom - pridite spet na Ziljo.

M. Čik-Pipp

Z deli za Lesnikovo sedlo bodo pričeli še leta 1998

Sejnino zadnje občinske seje, ki je bila v četrtek, 16. aprila bodo po sklepu, ki sta ga predlagali EL in SPÖ, namenili žrtvam potresa v Soški dolini.

Prav tako bodo po soglasnem sklepu občinskega odbora prispevali k nakupu gasilskega avta za gasilsko društvo na Rebrci skupno S 360 000 (letos S 320 000). Tako bodo na Rebrci zemanjali stari gasilski avto z novim Mercedesovim, ki je po razpisu bil najcenejši. Tudi obstoječi občinski otroški vrtec bodo v letošnjih poletnih počitnicah povečali, stroški v višini 3,7 mio. šilingov za ta dela pa so že na voljo iz izrednih dotacij deželne vlade (Bedarfzuweisungen).

Zaradi investicij, katere prej niso bile znane, se je spremenil srednjeročni finančni načrt, katerega je obrazložil podžupan Engelbert Ojster (SPÖ). Podžupan Franc Jožef Smrtnik (EL) je kritiziral, da se nameni podjetju „Obirske kapniške jame“ 1,8 mio. šilingov za nove poslovne prostore. Smrtnik: „Trenutno znaša najemnina za poslovne prostore le 3.000 šilingov, za nove prostore pa bo treba mesečno plačevati 30.000 šilingov.“ Ker kapniške jame že sedaj ne poslujejo z večjim dobičkom, bo višja najemnina bremenila finančno poslovanje podjetja.

Župan dr. Peter Haderlapp (SPÖ) je potrebo po novih poslovnih prostorih utemeljeval s tem, da se bo z novimi prostori občina

Župan dr. Peter Haderlapp je sicer kiritiziral, da se je Smrtnik v Sloveniji pogajal samostojno za Lesnikovo sedlo, z veseljem pa je sporočil, da bodo z deli pričeli že 1998.

Železna Kapla lažje in bolje predstavljala turistom, ki pridejo v občino. Ker odborniki EL niso bili prepričani o potrebi visoke investicije, niso glasovali za podporo, ki po mnenju EL ni skladu z načelom varčevanja in smiselnosti. Tudi ÖVP in FPÖ sta bili mnenja, da je njuno potrebno preveriti, kako smiselna je ta investicija.

Lesnikovo sedlo. Na seji so odborniki EL (Daniel Pasterk, Brigitte Preschern, Lado Hanžič) stavili štiri vprašanja. Tri so bila namenjena županu Haderlappu (kanalizacija, Pavličovo oz. Lesnikovo sedlo), eno pa podžupanu Smrtniku. Podžupan Smrtnik je v zadevi z Lesnikovega sedla poročal o raznih srečanjih z vodilni-

Podžupan Franc Jožef Smrtnik je v pogovorih s slovenskimi politiki dobil zagotovilo, da bo Slovenija izpeljala projekt mejni prehod Lesnikov o sedlo.

mi politiki v Sloveniji, med drugim z notranjim ministrom Mirkom Bandljem in ministrom za okolje Pavlom Ganterjem. Poleg tega se je srečal tudi z zastopniki poslanskih skupin v državnem svetu Republike Slovenije. Na teh srečanjih je Smrtnik poudaril pomembnost mejnega prehoda za občino Železna Kapla. Slovenski politiki so Smrtniku zagotovili, da bo Slovenija pravočasno pričela z ustreznimi pripravami za gradnjo prehoda.

Župan dr. Peter Haderlapp pa je v odgovoru na vprašanje Daniela Pasterka (EL) dejal, da se bo pričela gradnja ceste še v letu 1998. Z nekolikoštim nerazumvanjem pa so mandatarji EL sprejeli kritiko župana, ki je kritiziral prizadevanja Smrtnika v tem vprašanju v Sloveniji. Haderlapp je Smrtniku očital „da je ravnal samostojno v tujini in se tam pogajal v imenu občine, za kar po njegovem ni imel pooblastila.“ Smrtnik je kritiko zavrnil in dejal, da je skušal za občino doseči najboljše: „Dejstvo, da je prišlo do realizacije kaže, da mi je to tudi uspelo“.

Dvojezičen kažipot. Sicer je EL prvotno predlagala v občinskem svetu, da naj bi občina postavila velik dvojezičen kažipot za vse urade in podjetja v občinskem centru Železne Kaple, ob koncu pa so potem tudi z glasovi mandatarjev Enotne liste sprejeli sklep, da bo občina na glavni cesti postavila manjši kažipot z napisom „Gemeindeamt - občinski urad“.

Igor Roblek

ZDRAVILIŠČE

Dežela prispeva denar za plačo uslužbencev

Novi najemnik zdravilišča v Železni Kapli Küng dobi 8,2 mio. podpore, dežela pa bo prevzela del stroškov za plače uslužbencev.

Na minuli seji so v kapelškem občinskem svetu sprožili tudi diskusijo o novem zdravilišču oz. zdraviliškem centru. S soglasnim sklepom občinskega odbora bo občina Železna Kapla lastniku Küngu dala podporo v višini 8,2 mio. šilingov. Po dolgih pogajanjih se je našla tudi rešitev za delojemalce, ki morajo odslej delati tedensko 40 ur (prej so delali le 37 ur). Finančna sredstva, ki so potrebna za kritje plač delojemalcev za te tri ure prevzema dežela Koroška. Podžupan Franc Jožef Smrtnik (EL) je s tem v zvezi poudaril zadovoljstvo z rešitvijo. Smrtnik: „Za delojemalce je to sprejemljiva rešitev“.

Uslužbenci odslej delajo tedensko tri ure več, ki jih plača dežela Koroška.

MLADINA V KAPLI

Dekanijski praznik

Železna Kapla. Pod geslom „Hočem govoriti s teboj.../ Ich will mit dir redn...“ bo v nedeljo, 3. maja, mladinski praznik dekanije Dobrla vas v Železni Kapli. Ob 11. uri bo sv. maša, sledita kosilo in popoldanski program, ki ga pripravljajo posamezna fare iz dekanije.

Letno obišče Kapelske kapniške jame 50.000 obiskovalcev.

Občina je v infrastrukturo (novo poslovno poslopje) ponovno investirala 1,8 mio. šilingov, kar po mnenju mnogih mandatarjev (mdr. celotne EL) ni smiselno, saj je obstoječa infrastruktura za poslovno poslopje zadovoljiva.

Novost v jamah pa je, da odslej vodijo skupine v štirih jezikih, sedaj tudi v slovenščini.

NA KRATKO

TO SOBOTO

Kmetje se peljejo na Ptujski sejem

Ptuj. Nad 30 koroških kmetov bo na Ptuju na sejmu „Dobrote slovenskih kmetij“ dalo oceniti svoje domače proizvode, od žganja, mesnih in mlečnih proizvodov do suhega sadja. Najboljši oz. tisti proizvodi, ki bodo nagrajeni, bodo potem na sejmu razstavljeni. KIS, ki je na Koroškem koordinirala sodelovanje naših kmetov, vabi kmete, da se peljejo v soboto, 25. aprila, na sejem in ekskurzijo na Ptuj.

Avtobus se bo odpeljal iz Roža (Šentjakob) ob 6. uri in iz Podjune ob 8. uri (Dobrla vas in Pliberk). Podrobni razpis je objavljen na strani 17. Prijave sprejemajo v pisarni Kmečkoizobraževalne skupnosti (Telefon: 0463/54 8 64).

V PONEDELJEK

V zbornici o ciljih „Agende 2000“

Celovec. Na rednem občnem zboru Kmetijske zbornice bodo v ponedeljek, 27. aprila, ob 13. uri na gradu Krastowitz diskutirali o bodoči kmetijski politiki EU, ki jo je EU strnila v takimenovano „Agendo 2000“, ki predvideva precejšnje spremembe pri podporah, kar bo zelo prizadelo koroške kmete.

O trenutnem stanju diskusije bo poročal direktor zbornice dr. Ernest Gröblacher. Važni točki na dnevnem redu sta tudi agrarnopolitično poročilo predsednika Walfrieda Wutscherja ter letni računski zaključek za leto 1997. Ker običajno glasujejo zastopniki SPÖ in FPÖ proti predlogu Bauernbunda, je le-ta odvisen od soglasja zborničnih svetnikov SJK DI Štefana Domeja in Janka Zwittera.

Na osnovi tega sodelovanja je SJK prišla tudi v štiri pododbore zbornice, in je v odboru za agrarna, pravna in EU vprašanja, v odboru za mladino in izobrazbo, v odboru za lesno gospodarstvo in gorske kmete in v odboru za živalsko in mlečno proizvodnjo.

Odbor Strojnega krožka Podjuna je s preteklim poslovnim letom vsekakor zadovoljen. Z leve: Franz Boschitz, Jože Müller, blagajnik Peter Kert, predsednik Marko Trampusch, poslovodja Franc Wutte, Jože Valeško in Gregor Slugoutz-Sternad.

Foto: FERA

Kmetje kupujejo stroje, ki jih pogosto ne potrebujejo

Zelo uspešno bilanco je svojim članom na minulem občnem zboru predložilo poslovodstvo strojnega krožka Podjuna.

V gostišču Juenna v Čepičah je pretekli petek potekal redni občni zbor Strojnega krožka Podjuna. Število članov krožka se je v preteklem letu zvišalo za 13 članov, tako da krožek šteje že 183 članov. Kmetijsko ministrstvo oz. EU predpisujeta sicer 250 članov (pod temi pogoji dajeta podpore), toda so pri krožku optimistični, da bo ministrstvo za Strojni krožek Podjuna dalo izjemo, ker se pri tem krožku, ki je edini dvojezični v Avstriji, gre za specifično strukturo, ki je ni drugod in je prenizko število članov edina hiba krožka.

Tako prispeva vsak član letno 544 šil. (ministrstvo predpisuje 500 šil.) aktivnost članov znaša 13,17 ur na ha (ministrstvo predpisuje 2,5 ur na ha) in tudi promet z 2.273 šil. na ha (ministrstvo predpisuje 650 šil. na ha) je precej višje, kot to predpisuje kmetijski minister.

Leto 1997, o katerem je poslovodja Franc Wutte podal poročilo, je bilo spet boljše kot poslovno leto 1996. Tako so člani krožka v letu 1997 v primerjavi s 1996 opravili s stroji za 2% več ur, za 13 % ur pri sosedski pomoči, za 516 % več ur pri socialni sosedski pomoči in za 45 % več ur pri javnih delih. Skupno je znašal prira-

stek opravljenih ur 14 %. Če bi vse opravljene ure (skupno 29.184 ur) morali opraviti polnopravni kmetje, bi to ustrezalo 9 celodnevni delovni mestom. Pod tem pogledom je Strojni krožek Podjuna že srednjeveliko podjetje, ki, tako poslovodja Wutte, „hitro in učinkovito pomaga kmetom pri višjih delih in kmetom pomaga varčevati pri investicijah, kar spet pomeni, da je dobiček kmetski višji, ker si ne kupuje strojev, ki jih ne more v zadostnem obsegu koristiti.“

Kako natančno vodijo pri strojnem krožku posle, je bilo razvidno

iz poročil predsednika Marka Trampuscha, poslovodja Franca Wutteja, blagajnika Petra Kerta in preglednikov računov.

Ker za leto, niso bile predvidene volitve je bil doslejšnji odbor potrjen s tem, da je dobil razrešnico in zaupanje za nadaljnje leto. Občni zbor pa je sklepal tudi o višini solidarnostnega prispevka k socialni sosedski pomoči in o dodatnem zavarovanju o nezgodnem zavarovanju. Za zaključek občnega zbora je članom predaval Rudolf Kaimbacher o zaščiti rastlin in o pravilnem škropljenju.

Silvo Kumer

Člani Strojnega krožka Podjuna so bili s poslovanjem v letu 1997 zadovoljni.

Vedno več naših društev in ustanov je na internetu

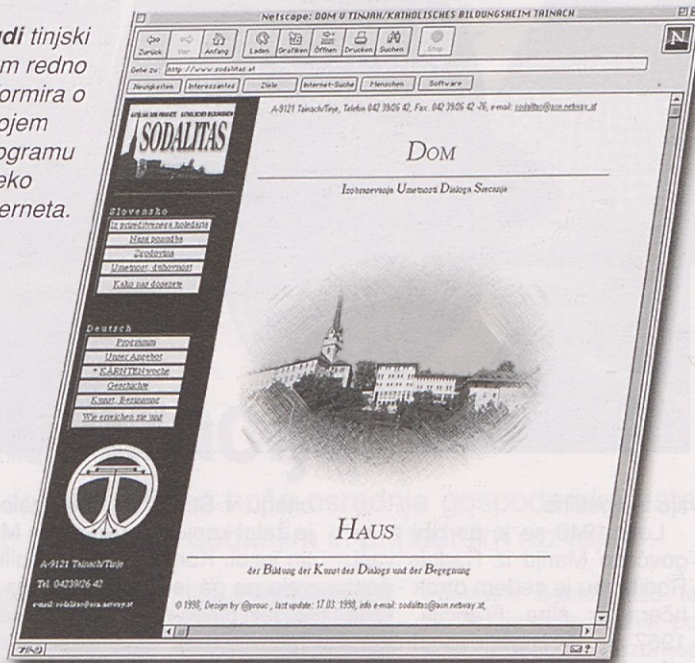
Internet to omogoči: v Argentini prej berejo aktualno Nedeljo kot na Koroškem.

14 slovenskih društev in ustanov je v Internetu. Med prvimi so bili na Suhi, kjer je celotno kulturno in politično življenje vedno aktualno zbrano za uporabnike interneta. Zanimivo je npr. tudi, da selski župnik redno daje svoje pridige v internet. Večina društev redno aktualizira svoje strani s termini, poročili, naslovi, teksti o društvu in dejavnostih. Uporabniki interneta v vedno večji meri segajo po teh informacijah in to ne le na Koroškem in v Avstriji.

Konzumenti teh internetovih strani so po celem svetu, tako berejo npr. vsak teden novo „Nedeljo“ uporabniki interneta že v četrtek zvečer (torej precej prej kot bralci na Koroškem) bralci v Argentini ali Ameriki. Tudi na uredništvu Našega tednika se prizadevamo, da bi prišli vsak teden z aktualno izdajo na internet in upamo, da bomo od izdajatelja za to kmalu dobili zeleno luč.

Silvo Kumer

Tudi tinjski dom redno informira o svojem programu preko interneta.

Uradniki in Sicklova ogrožajo domača podjunska gostišča

Podjunski gastronomi se branijo proti nesmiselnim predpisom za čiščenje odplak in so zdaj šli k ljudskemu odvetniku Horstu Schenderju.

Pretekli četrtek dopoldan je v Celovcu sprejel ljudski odvetnik dr. Horst Schender zastopnike podjunskega gastronomov, na čelu z Alfredom Potoschnigom in zastopnikom deželne platforme za decentralno čiščenje odplak Bernardom Sadovnikom. Podjunčani so informirali Schenderja o trenutnem stanju, ko grozi vrsti gostiln in hotelov zaprtje, ker bi morali do dokončne rešitve kanalizacijskega vprašanja graditi drage zaprte jame in odplake pustiti izvažati.

Znane so težave podjetij „Petzenkönig“, „Camping Meklin“ ali gostilne Stekl v Globasnici, ki je celo že dobila kazensko odločbo okrajnega glavarstva. Zato je po intervencijah iniciative in Sadovnika dal deželni glavar Zernatto svetnici Sicklovi nalog, da je do dokončne rešitve kanalizacijskega vprašanja treba najti rešitev, pri kateri ne bodo nastradali gostil-

ničarji. Sicklova in njeni uradniki ter okrajno glavarstvo se tega ne držijo in nadaljujejo s kontrolami. Ta teden je prišla na vrsto znana gostilna Juenna v Čepičah pri Globasnici. Pristojni uradnik je posestniku Lojzu Gregoriču dejal, da bo moral postaviti zaprto jamo in da bo moral odplake pustiti izvažati. Kaj to pomeni za gostilno, se uradnik verjetno ni zavedal in tudi ni povedal. Namreč letne stroške v višini nekaj stotisoč šilingov. Ko bo okrajno glavarstvo dostavilo odločbo, bo Gregorič vložil pritožbo in upa, da bo dobil dovoljenje za decentralno napravo.

Heidinger. Vse pa je konec koccen odvisno od dokončne rešitve, ki pa bo šele padla ko bo DI Reinhard Heidinger zgotovil nadkrajevno študijo za občine Pliberk, Bistrice in Globasnico. Po prvih sestankih z vsemi tremi občinami, se je Heidinger lotil dela in bo, če-

prav to ni njegova naloga, preveril tudi možnosti decentralnih rešitev, kar da upati, da le ne bo prišlo do „mega-projekta“, ki bi na desetletja finančno bremenil spodnjo Podjuno.

Silvo Kumer

Tudi gostišče Juenna (na sliki družina Gregorič z bivšim celovskim županom Guggenbergerjem) naj bi zgradilo drago zaprto jamo in bi moralo odplake izvažati, kar bi pomenilo ogromno finančno breme.

NAŠA DRUŠTVA V INTERNETU

Osnovne informacije o koroških Slovencih (nem, slov, angl.)
<http://www.aprouc.co.at/slovene>

Cerkveni časopis Nedelja - tedensko aktualno
<http://www.aprouc.co.at/slovene/nedelja.html>

Center avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) na Dunaju - Volksgruppenreport
<http://www.aprouc.co.at/slovene/volksgruppenreport.html>

Mohorjeva založba - aktualna knjižna ponudba
<http://www.mohorjeva.co.at>

Založba Wieser <http://www.wieser-verlag.co.at>

Zveza Bank v Celovcu (slov., nem. angl.)
<http://www.zvezaabank.co.at/zv>

Fara Sele - tedensko nove pridige župnika Krampača in kulturne novice iz Sel
<http://members.magnet.at/fara.sele/>

Slovenska športna zveza:
<http://members.magnet.at/ssz/>
e-mail-naslov: ssz@magnet.at

Občina Suha in okolje - KPD Dra-va, PIS Žvabek, Oktet Suha (slov., angl.)
<http://members.magnet.at/ste-fan.logar/>

Oktet Suha, Živ-Žav, Enotna lista Suha <http://www.members.magnet.at/d.katz>

SPD Zvezda Hodiše
<http://www.carinthia.org/keut-schach/zvezda-hodiše/sprachkurs>

Klub slovenskih študentk in študentov v Gradcu
<http://privat.schlund.de/ksssg>

Ljudska šola Sele Kot: 204651@asn.netway.at

Pevsko društvo Sele: pevsko.drustvo.sele@asn.netway.at

ZMOTIČE PRI BRNCI

Slovo nadvse dobrega in veselega moža

Hanzi Mertel, po domače Prangar, je v četrtek, 16. aprila 1998, umrl v 88. letu starosti.

Ko je bil še otrok, ga je babica tolažila s preprostimi, hkrati pa z neskončno modrimi besedami: „Bog je dal, Bog je vzel in Bog bo spet dal.“ Te babične besede so za Prangerjevega Hanzija postale življenjsko geslo. Ali kot je povedal šentlenartski župnik Peter Olip: „Bil nam je priča temu, da prav živeto krščanstvo človeka ne usužnji, temveč ga sprosti, osvobodí in osreči.“

Preteklo nedeljo, 19. aprila, je nepregledna množica pogrebcev pospremila Prangarjevega očeta na brnško pokopališče k zadnjemu zemeljskemu počitku. Pogrebno svečanost je vodil župnik Peter Olip, pevsko so se od velikega ljubitelja slovenske pesmi poslovlili cerkveni pevci pod vodstvom Rolanda Kazianke, v imenu domačih slovenskih ustanov pa je spregovoril poslovilne besede mag. Marjan Galob.

Hanzi Mertel se je rodil 1. decembra 1910 pri Prangarju v Zmotičah kot tretji od sedmih otrok. (Njegov starejši brat Franc je bil znan lesni trgovec, velik prijatelj dr. Joška Tischlerja ter dolgoletni vodilni funkcionar NSKS.) Po šolanju, mdr. na meščanski in kmetijski šoli, in rani očetovi smrti je Janez Mertel moral prevzeti domačo kme-

tijo in gostilno.

Leta 1940 se je poročil z Jugovčevo Marijo iz Radnje vasi. Rodila mu je sedem otrok - šest hčera in sina Francija. Leta 1967 je Prangerjevo družino prizadela kruta usoda; sin Franci je umrl, star šele deset let. Kljub globokim srčnim bolečinam je Prangarjev oče ohranil čut za krščansko veselje ter črpal življenjsko voljo iz trdne družinske zavesti in duhovnega bogastva.

Bil pa je predvsem tudi mož velike dobrotljivosti. Župnik Peter Olip ob njegovem odprtem grobu: „Že od otroških let ga je fasciniral sv. Martin v glavnem

oltarju v Št. Jobu. Tako zelo si je želel konjča, na katerem Martin jezdi. Konjča ni dobil, odlikovala pa ga je Martinova drža, ki je delil plašč z ubogim revežem. Tako je tudi zanj postalo odločilno geslo: Rajši dati namesto vzeti!“

Prangerjeva hiša pa ni samo kraj domače gostoljubnosti - veljala je za Brnco in okolico tudi kot zbirališče slovenske narodne skupnosti. Pri Prangarju so prirejali kulturne prireditve; hišni gospodar sam je bil eden od stebrov domačega-slovenskega združnega in kulturnopolitičnega življenja. Hitlerjev režim je Prangarjevo

družino hotel izseliti, vendar se je rajni Hanzi celovškim uradnikom tako odločno uprl, da Prangerjevim ni bilo treba v pregnanstvo.

Kot neke vrste oporoka se berejo njegove besede, zapisane v knjigi Tako smo živeli: „Božje zapovedi so zame še zmeraj merodajne. Bogat si le tedaj, če si vse naredil po vesti. Če imaš kaj sam sebi očitati, ne podtikaj tega drugim. Zelo me žalosti, da vsa moja ideja, ki sem jo nosil v sebi glede ohranitve našega naroda, zaradi splošnega razvoja nekam hira. Nekaj se je deloma sicer zboljšalo, poslabšalo pa se je, da mladina danes nima več tistega interesa, ki smo ga imeli mi. Za naprej pa ne vem, kako bo. Želim si dober čas za naše potomce.“

Prangarjevega očeta bomo ohranili v lepem spominu.

Vdovi Mariji in hčeram Hanci, Mici, Veroniki, Angeli, Elke in Zali izreka uredništvo NAŠEGA TEDNIKA iskreno sožalje. V imenu EL Bekštanj se besedam sožalja pridružuje občinska odbornica Erika Wrolich in se rajnemu Prangarjevemu očetu priskrbo zahvaljuje za zvestobo materini besedi.

-Kuj-

V spomin protinacističnim borcem

Preteklo nedeljo je Zveza koroških partizanov vabila v Železno Kaplo, kjer so se poklonili narodnemu heroju Francu Pasterku-Lenartu ter vsem ostalim borcem in žrtvam nacističnega nasilja v drugi svetovni vojni. Mnogo ljudi (mdr. tudi podpredsednik NSKS mag. Vladimir Smrtnik) se je zbralo ob spomeniku 183 žrtvam iz Železne Kaple in okolice. Spomnili pa so se mdr. tudi Kapelčanov, ki so jih med selskimi žrtvami leta 1943 obglavili na Dunaju, pobitih kapelskih pevcev in tajnika društva Jozija Blajsa ter pobite Hojnikove in Peršmanove družine.

Glavni govor je imela voditeljica založbe Drava dr. Helga Mračnikar. Pozvala je borke in borce, naj svoje spomine posredujejo poznejšim rodovom. Poudarila je, da sta „upor in civilni angažma potrebna tudi v današnjem času“.

Pevsko je svečanost oplešal MOPZ „Valentin Polanšek“, skupno z župnikom Zundrom pa so se protinacističnih borcev spomnili tudi v molitvi.

Slika: Podpredsednik ZKP Lipej Kolenik pri polaganju venca.

Poslovodstvo Zveze Bank: dr. Jörg Crailsheim, dipl. trg. Joza Habernik in Drago Pörtlach (z leve).

ZVEZA BANK

Na poti stabilizacije

Občni zbor Zveze Bank je dokazal, da se hoče osrednja gospodarska ustanova koroških Slovencev složno spoprijeti s sedanjim in prihodnjim razvojem.

Revolucionarne politične in gospodarske spremembe v Evropi zahtevajo ustrezne odgovore. Tega se zaveda tudi Zveza Bank. Predsednik upravnega odbora Willi Moschitz je na rednem občnem zboru (pretekli ponedeljek, 20. 4. 1998) poudaril naslednje smeri za delovanje Zveze Bank, „hrbtenice slovenske narodne skupnosti“: zagotovitev obstoja blagovnih zadrug, okrepitev Zveze Bank s svežim kapitalom, povečanje prodaje kreditov in izboljšanje komunikacije med slovensko zadržno centralo ter njenimi člani.

Moschitz je opozoril na letne izgube blagovnega sektorja (7 do 8 mio.) in napovedal, da bo v okviru blagovnih zadrug od julija 1998 naprej delovala ena poslovalna zadruga; ta naj bi že naslednje leto poslovala brez izgube. Glede bančnega sektorja je

**Zveza Bank
mora ostati
hrbtenica
koroških
Slovencev.**

WILLI MOSCHITZ

poročal, da se išče strateško partnerstvo z Novo ljubljansko banko „pod kontrolo Zveze Bank“; tistim, ki mislijo, da to ni dobro, je predlagal, da „predložijo alternative“.

Kakor smo že poročali, hoče Zveza Bank težave (npr. nazadovanje neto obrestnih donosov) premagati tudi s okrepljenim poslovanjem. Novi poslovodja dr. Jörg Crailsheim je na občnem zboru predstavil svoje predstave, ki segajo od novih ponudb Zveze Bank (zavarovalniški in leasing-posli) pa do mednarodnega poslovanja s pomočjo zadržne

centralne banke RZB ter do izdaje dolgoročnih posojil. Posebno pozornost hoče posvetiti tudi motiviranju sodelavcev, mdr. z ustreznimi premijami.

Strateške odločitve upravnega odbora za uspešno uveljavljanje slovenskega zadržništva v prihodnosti je podprl tudi predsednik nadzornega odbora inž. Fridl Kapun. Poudaril je, da je Zveza Bank na poti stabilizacije, zagotovil je svojo podporo pri iskanju novih partnerjev, prav tako pa je opozoril, da Zveza Bank ne sme izgubiti svoje identitete.

Občni zbor je soglasno potrdil računski zaključek za leto 1997 (bilančna vsota 3,1 milijarde šilingov). Raiffeisnov revizor dr. Spanberger je v svojem poročilu mdr. poudaril, da je vodstvo Zveze Bank sledilo zahtevi po učinkovitejšim kontrolnim mehanizmom.

Janko Kulmesch

Z OBČNEGA ZBORA

Ker sta član upravnega odbora dr. Jani Oswald in podpredsednik nadzornega odbora Zveze Bank dipl. inž. Hanzi Mikl zaradi poklicne preobremenjenosti oddala funkcijo, so bile na sporedu občnega zbora tudi nadomestne volitve. Novi član upravnega odbora je mag. Marjan Gallob, v nadzorni odbor pa so izvolili Janka Ottowitza in Janeza Buchwalda.

Občni zbor so pozdravili tudi Nanti Olip, Andrej Wakounig, dr. Marjan Sturm ter zastopnika Zadržne zveze Slovenije in slovenske Zadržne kmečke banke. Želeli so Zvezi Bank obilo uspeha pri uresničevanju nove strategije, predsednik EL Wakounig pa se je zahvalil dosedanjemu poslovanju tudi za dosežke v preteklih letih.

Predsednik SGZ dr. Matevž Grilc je poudaril pomen intenzivnega sodelovanja v regiji Alpe Jadran. „Obstoj narodne skupnosti bo v prvi vrsti odvisen od tega, ali se bomo v tej regiji uveljavili na gospodarskem področju.“ Grilc je poročal o nedavnem srečanju gospodarskih predstavnikov Slovencev v Italiji, na Madžarskem in Koroškem z zastopniki parlamentarne komisije za zamejske Slovence v Ljubljani. Dogovorili so se za skupen gremij, v katerem bodo sodelovali tudi zastopniki slovenske vlade. Ta naj bi izdelal konkreten predlog o gospodarski pomoči zamejskim Slovincem, za katero se je slovenski parlament obvezal s posebno resolucijo.

—Kuj—

Zbiralna akcija bralk in bralcev NAŠEGA TEDNIKA

Pomoč žrtvam potresa v Soški dolini

Številka konta: 1.000.57.513 • ZVEZA BANK (BLZ 39100)

Poslužite se priloženih položnic. Prisrčna hvala! — Pri podporni akciji NAŠEGA TEDNIKA sodelujejo: NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV, ENOTNA LISTA, KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA, ZVEZA BANK in MOHORJEVA TISKARNA.

Včeraj je obhajala osebni praznik, 62. rojstni dan, **Sofija Lesjak** iz Šmarjete. Od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Minuli torek je obhajala osebni praznik **Marija Zechner** iz Žvabeka. Čestitamo in želimo obilo osebnega zadovoljstva, sreče in čim več prijetnih trenutkov. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo kolegi in kolegice Zveze Bank.

Kulturno društvo „Peter Markovič“ iz Rožeka čestita za minule osebne praznike naslednjim članom in prijateljem: **Maksu Kanzianu** – Rožanu v Ločah pri Šentilju, pisatelju **Dragu Jančarju** iz Ljubljane, **Otiliji Gabriel** – Šusterici z Brega pri Rožeku in **Matildi Lepuschitz** – Fugarci z Raven pri Rožeku. Pristrčnim čestitkam in najboljšim željam kulturnega društva „Peter Markovič“ se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Včeraj je obhajala rojstni dan **Ana Wolte** iz Dolnje vasi. Slavljenki za osebni praznik od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, zlasti zdravja in zadovoljstva. Čestitkam se pridružuje EL Šmarjeta.

Slovensko društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Rozi Stefitz** iz Lovank, **Ani**

ČESTITAMO

Hašej iz Kokja, **Zofiji Sadjak** iz Podjune pri Globasnici in **Mariji Polzer** iz Vesel pri Šentprimozu. Vsi ostali člani društva upokojencev od srca čestitajo in kličejo slavlencem na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitkam in željam upokojencev se pridružuje uredništvo NT.

V sredo, 22. aprila, je slavil okroglo obletnico življenja – 70. rojstni dan **Toni Krušič** iz Velinje vasi. Slavlencu ob tem lepem življenjskem jubileju od srca čestitamo in mu želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo člani Slovenskega društva upokojencev Šentjakob.

Naslednje voščilo je namenjeno **Johanni Wutte** iz Sela pri Šmarjeti, ki je minuli torek obhajala rojstni dan. Čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva.

Minulo nedeljo sta obhajala 40. obletnico poroke **Pepca** in **Martin Wassner** iz Šmelš pri Selah. Slavljenca ob tem lepem skupnem prazniku od srca čestitamo in želimo še mnogo srečnih in zdravih skupnih let.

70. obletnico življenja je slavila **Matilda Pernutsch**, za kar

od srca čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

Pristrčne čestitke in najboljše želje za osebni praznik veljajo tudi **Rudiju Kunethu** iz Šentjakoba.

Naslednje voščilo je namenjeno **Kati Kölich** iz Železne Kaple, ki je slavila 80-letnico. Tavčmanovi mami ob tem lepem osebnem prazniku od srca čestitamo in vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

V Goselni vasi obhaja rojstni dan **Veronika Lesjak**. Čestitamo in vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

Na Suhi je slavila 50-letnico življenja **Pepca Zadnjak**. Za ta posebni življenjski jubilej iskreno čestitamo ter kličemo na mnoga srečna in veselja polna leta.

V Goričah je obhajal 64. rojstni dan **Rudolf Urban**. Čestitamo in vse najboljše!

40. pomlad je v Holbičah obhajala **Simona Rovšek**. Čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje. Čestitkam NT se pridružujejo člani kvarteta „Rož“.

Prav tako 40. pomlad je slavil

Karli Krautzer iz Šentpetra. Tu di njemu veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje.

Pri Lipi na Bajtišah je obhajala osebni praznik **Lenči Wieser**. Priljubljeni gostilničarki od srca čestitajo prijatelji in gosti. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Župnik **Tomaž Holmar** z Obirskega je te dni obhajal 93. obletnico življenja. Ob tej priložnosti mu od srca čestitajo in želijo vse najboljše vsi člani obirskega župnijskega sveta ter farani. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA, ki kličejo slavlencu na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Slovensko društvo upokojencev Šentjakob čestita za osebna praznika **Hanziju Kajžniku** iz Svaten in **Kati Painter** s Suhe. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljenca od srca čestitajo in kličejo na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Minuli torek je obhajala rojstni dan **Katarina Smeritschnig** iz Šmarjete. Čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitkam se pridružuje EL Šmarjeta.

V Lepeni pri Železni Kapli sta obhajala zlato poroko, 50. obletnico skupnega življenja, **Katarina** in **Franci Osojnik**. Slavljen-

ČESTITKI TEDNA

Zahojnikov oče iz Branče vasi – 90. letnik

Minuli torek, 21. aprila 1998, je v Branči vasi pri Bilčovsu slavil visok osebni jubilej, 90. rojstni dan, **Bertl Boštjančič**, po domače Zahojnikov oče.

Slavljenec se kljub visoki starosti še vedno veseli dobrega telesnega stanja pa tudi duševne svežine. To mu med drugim omogoča v nedeljah popoldan

redno kartanje pri Korenu, kar ga, tako pravijo soigralci, „še dodatno mladi“. Slej ko prej se Zahojnikov oče posluži tudi pipe, ki pa si jo sme prižgati izključno zunaj hiše, kajti žena Ana tega v hiši ne dopusti. Slavljenca poznamo tudi kot nekdanjega aktivnega člana domačega društva „Bilka“, saj je bil vrsto let zanesljiv pevec pri moškem in mešanem zboru.

Bertlu Boštjančiču ob visokem osebnem jubileju od srca čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let ter veselo jutrnjo praznovanje pri Miklavžu, kamor vabi oz. ga vabijo sorodniki in prijatelji.

„Vinko pod šestkratno komando“. V sredo, 16. aprila, se je Marjani in Vinku Kušejju z Blata pri Pliberku rodila Barbara, torej že peta hčerkica. Srečnima staršema ob tem lepem dogodku od srca čestitamo, mali Barbari pa želimo mnogo sreče, veselja in uspeha na življenjski poti. Na sliki poleg Marjane, Vinka in Barbare, še Mirjam, Tanja in Darja (manjka Lidija).

slika NT/Fera

cema ob tem posebnem skupnem jubileju od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna skupna leta.

Osební praznik je obhajala **Paulina Mickl** iz Celovca, za kar od srca čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

Naslednje voščilo je namenjeno **Tomiju Rogavniku** starejšemu z Radiš, ki je slavil 75. obletnico življenja. Slavljencu ob tem osebnem prazniku iskreno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in veselja polna leta. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo sestre in bratje.

V Selah na Srednjem Kotu je obhajala dvojni praznik, 85. rojstni dan in god, **Helena Dovjak**. Slavljenci ob tem visokem jubileju od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, zlasti zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo vsi domači in drugi sorodniki.

Naslednje voščilo je namenjeno **Jelenovi mami** iz Libuč za minuli osebni praznik. Dobri libuški prijatelji in sorodniki ji kličejo na mnoga leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Na Hribu ob Baškem jezeru je slavila 90. obletnico rojstva **Agnes Tschernernjak**, po domače Hanzlčava Neži. Ob tem visokem osebnem jubileju od srca čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo vsi otroci ter člani Slovenskega prosvetnega društva Jepa Baško jezero.

Za rojstni dan čestitamo tudi **Ani Lederwasch** z Bistrice. Vse najboljše.

84. rojstni dan je obhajal **Jurij Male** iz Sel pri Cerkvi. Čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Peter in **Pauli Stern** iz Šentlipša sta obhajala rojstni dan. Obema, ki sedaj skupaj štejeta 100 let, iskreno čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje. Čestitkam se pridružujejo vsi Šternovi in drugi sorodniki ter prijatelji.

Pred nedavnim je obhajal rojstni dan **Hanzi Andreasch**, za kar mu iskreno čestitamo in želimo vse najboljše tudi v prihodnje.

Z nastopom domačega cerkvenega zbora se je pričel kulturni večer v farni dvorani v Šmarjeti.

Šmarječani s pesmijo v pomlad

S tradicionalnim vigrednim koncertom se je tudi v Šmarjeti rodila letošnja pomlad.

Redno na belo nedeljo vabi Katoška prosveta v Šmarjeti v farno dvorano na vigredni koncert – „S pesmijo v pomlad“, ki ga oblikujejo predvsem domači pevski zbori in otroci. Župnik Janko Krištof je tokrat lahko pozdravil lepo število poslušalcev, med njimi tudi nekatere odlične goste, kot na primer šmarješkega župana Lukasa Wolteja.

Pevski spored so tokrat oblikovali domači cerkveni zbor pod vodstvom Inge Pöchheim, MGVSchneerose (prav tako ga vodi I. Pöchheim), A capella iz Dobrle

vasi in boroveljski komori zbor pod vodstvom Romana Verdela. Vmes pa so otroci z recitali vigrednih pesmi v obeh jezikih prav razgreli srca poslušalcev, prav tako povezovalka Margret Svetina.

Tradicionalni kulturni večer je vsekakor zopet odlično uspel, hkrati pa je bil dokaz, da v Šmarjeti slej ko prej živita slovenska pesem in beseda. Ob sproščeni družbi nastopajočih in poslušalcev pa je prireditev izzvenela pozno ponoči ob okusni domači jedi in pijači, ki so jo odlično pripravili organizatorji. **F. S.**

KOTMARA VAS

Predavanje Lj. Deskoskega

Na povabilo župnika Maksa Michorja in SPD Gorjanci je v soboto, 18. aprila 1998, predaval v farni dvorani v Kotmari vasi Ljupčo Deskoski o ohranjanju in restavraciji spomeniških dediščin. Predavatelj, doma na Ohridu v Makedoniji, že leta živi na Koroškem, zadnje čase na Bistrici v Rožu. S svojim delom je ohranil propada in obnovil umetnine (slike, kipe, mozaike) v več cerkvah na Koroškem, tako na primer pri sveti Hemi nad Globasnico (cerkev in poznorimske pa zgodnje-krščanske izkopanine). Razložil je razlike med ohranjanjem (konservatorstvom) in restavracijo, pokazal pa tudi težave, ki nastajajo, in spretnosti, ki jih mora konservator oz. restavrador imeti oz. sproti iznajdevati. Nad vse zanimivemu in poučnemu predavanju z diapozitivi je sledil video film o restavraciji Michelangelovih fresk v Sikstinski kapeli (v njej volijo papeža) v Vatikanu. Predavanja se je udeležil tudi predsednik spomeniško varstvenega društva Makedonije.

V nedeljo, 26. aprila, bo ob 14.30 vigredni koncert v ljudski šoli.

Prisrčno vabljeni!

PODGORJE V ROŽU – DUNAJ

Slovo od Janka Janežiča

Na Dunaju je 30. marca 1998 odšel v večnost Janko Janežič iz znane Lucmanove družine na Ruhtah pri Podgorjah.

Rajni Janko se je rodil 6. maja 1922 pri Lucmanu v fari Podgorje. Šolo je obiskoval v Podgorjah, svoja najlepša fantovska leta pa je moral preživeti v vojski. Šele leta 1946 se je iz češkega ujetništva vrnil na svoj dom. Še isto leto je meseca maja 1946 umrl njegov oče.

Rajni Janko je zaprosil za službo pri carini. Prošnja je bila odklonjena, ker se je pisal Janežič. Kako naj bi bilo drugače – bil je zaveden Slovenec, za marsikatero zavednega Slovenca pa v državni službi ni bilo mesta. Nato se je zaposlil kot nakupovalec lesa. V petdesetih letih se je preselil na Dunaj in tam opravljal služ-

bo lesnega nakupovalca pri veliki tvrdki do svoje upokojitve.

Da Dunaju se je tudi poročil; v zakonu so se mu rodili trije otroci – hčerka Eva in sinova Hanzi in Tomaž. Skoraj vsako leto se je rad vračal z ženo in otroki na svoj rodni dom – k Lucmanu.

Dalj časa je imel bolno nogo, dokler mu je kratko pred smrtjo niso amputirali in je zaradi teh posledic tudi umrl.

Rajni Janko je našel svoje zadnje bivališče daleč od rodnega doma in leži pokopan na Dunaju.

Po tej poti izrekamo naše iskreno sočustvovanje vdovi z otroki ter bratom z družinami.

Mi

Premiera predstave „Evropa – mati klavnic“ bo v sredo, 7. maja, v celovski Lieglgarage (ob 20. uri).

„Koroška je lahko ponosna na nas“

Ikarus je plesno-gledališka skupina, ki je zrasla na koroških tleh, njen umetniški vodja je Zdravko Haderlap, koroški Slovenec, ki črpa svoje ideje iz domače grude - težava pa je v tem, da se Koroška ne more odločiti, ali prizna svojega otroka ali ga zataji.

S tem stavkom bi lahko povzeli zanimiv pogovor z mednarodno priznanim koreografom Zdravkom Haderlapom, ki pripravlja v Celovcu novo produkcijo Plesnega teatra Ikarus. Pripeljal je skupino umetnikov iz vse Evrope; vsak izmed njih je svojstven aktivist na osebnem področju, v skupini pa del ustvarjalne moči plesnega ansambla. Predstava koreografskega teatra nosi naslov „Evropa – mati klavnic“ in poskuša prikazati, da so dogajanja zadnjih let v Bosni zadeva, za katero odgovarja vsa Evropa. Koroška pa je del Evrope, morda celo značilen del tega duhovnega sveta, ki se je pokazal ob razpadu Jugoslavije.

Naš tednik: Zdravko, ti praviš, da si Korošec in vodiš koroško plesno skupino; kako, da o tebi že dolgo nismo nič slišali na Koroškem?

Zdravko Haderlap: Novembra in decembra sem bil na Dunaju in sem v teatru „Die Volksoper“ prevzel koreografski del pri Orffovi operi „Die Bernauerin“. Že prej sem se ukvarjal ravno s to produkcijo, predvsem finančno pa je nisem spravil prej na noge. Zato pa sem se dalj časa pripravil na

plesni prikaz te tematike. Dežela Koroška mi je dala štipendijo, da sem malo potoval po Evropi, navezal stike z različnimi gledališkimi ustanovami, spoznal umetnike - igralce, pevke, plesalke in tako sproti konkretiziral ideje, ki so dobivale v moji glavi vedno bolj jasne oblike.

Ideja za ta izrazni ples je čisto tvoja; kje se je vzela ali kje si jo pobral?

Že dolgo premišljujem, kako je moglo priti do takega razvoja pri razpadu stare Jugoslavije. Ravno Bosna je bila zame zmeraj ostank stare Avstro-ogrske monarhije, kjer so narodi živeli v miru drug poleg drugega in lahko razvijali vsak svojo značilno kulturo, brez zavisti in prevelikih drenj. Ko sem se pa lani mudil nekaj časa v Bosni in ugotovil, kako so se ljudje v kratkem času spremenili, sem se začel bolj natančno ukvarjati s to problematiko. Iz avtentičnih osebnih izkušenj v Bosni je nastala ideja, da to predstavimo v izraznem plesu. Iskal sem sodelavce za koprodukcijo in našel različne partnerje: Primorsko dramsko gledališče Gorica, Mestno gledališče v Celovcu in KUGA na Gradiščanskem. Umetniški sodelavci so se večinoma

Slovenci so še posebej Koroška v malem, ki jim je glavna skrb prilagajanje.

ZDRAVKO HADELAP

sami javili, ko smo javnosti predstavili projekt v Berlinu. Tudi denar za uresničitev zahtevnih ciljev nam je medtem obljubljen, dobili pa ga še nismo.

Kaj pa je bistvo ideje o Evropi, ki naj bi bila glavna klavnica?

Ko prideš zdaj v Bosno, se lahko prepričaš, če si kolikor toliko inteligenten, da nič ne veš in nič ne razumeš. Počasi se ti pa posveti, da je vsa bosanska tragika nastala pri nas, mi smo jo tja prenesli oz. tlela je že zdavnaj prej v nas. Ampak kako to razložim drugim ljudem v Evropi, da se sami v plesu prepoznajo. Bosna v malem je v nas. Bosna je evropski družbeni problem.

Glavni problem današnjega človeka je, da ni sposoben ne za odločitve ne za dokončno izvedbo kakšne ideje. S tem, da se človek za kakšno stvar odloča in jo poskuša uresničiti, bi moral prevzeti tudi odgovornost za to in za morebitne posledice. Današnji človek nima konkretnega cilja, se najraje poigrava s tem, kar mu tisti hip pride med roke in je že naslednji hip prevzet od čisto drugih dogajanj. Če človek ni pripravljen prevzeti nobene odgovornosti, mu ni treba biti obziren do sočloveka - prava dekadencija, najnižja stopnja človeštva, razsul človečnosti.

In to je vseevropski pojav?

Na vsak način. Bosna je tako ka-

kor druge dejavnosti, ki so razburjale svet – osebne igrice Clintona, zadeva Groer avstrijske Cerkve itd. – samo še zabava za ljudi. Danes se to dogaja, jutri nekaj drugega, če pa nimamo, si nekaj primernega naredimo, da nam ni dolgčas. V resnici se samo poigravamo s stvarmi, ki so resnega značaja, naj bo to na evropski ali regionalni ravni. Govorimo o brezmejnem kulturnem prostoru, okoli nas pa ugotavljamo, da se je Evropa začela zapirati. Evropa ni imela nikoli svoje lastne identitete, vedno je sprejemala od drugod svoje ideje in jih uredila po koščih. Zdaj nam je ostalo samo še troje: kapitalizem, svet Walt Disneya in papež. Vsak našeti pojav jamči začasen uspeh, ne zajame pa celotnega človeka. Vsak posameznik misli, da lahko odloča, kdaj je mir in kdaj je vojna, naj bo to v Bosni ali na Irskem: sami sejemo razprtije med ljudmi in narodi, nočemo pa nositi odgovornost za to.

In kako si to povezal v plesnem teatru s Koroško?

Lahko primerjamo Bosno s Koroško. V Bosni je na oblasti nacionalizem, ki zbujajo v narodu jezikovne in narodne misli. Koroška živi že 80 let v tej napetosti in napravi vse, da bi se ta napetost umetno obdržala. Koroška je kot neka neharmonična družina, kjer vzgajajo otroke v take osebnosti, kakršne hočemo imeti mi in ne, kakršni bi radi bili otroci sami. Koroška ima toliko kreativnega potenciala, toliko lepote in vrednot. Ko pa poskuša na primer dvojezičnost zatajiti, samo pokaže, da je to za nekatere še

danes problem. Čim si otroci želijo več samostojnosti, čim se upajo kritizirati strukture ali razvijati lastne ideje, so v nasprotju z obstoječimi strukturami in niso zaželeni. Vsi veliki koroški umetniki so to čutili, od Bachmannove do Kogelnikove, od Musila do Omana. Konkretno nazaduje kultura na Koroškem že dolgo, pravzaprav, odkar je odločala o njej socialistična večina v deželi. Takrat je bila kultura bolj uporabna kot ustvarjalna, kot povsod po Avstriji. Problem koroške kulture je še danes strukturni problem. Odgovorni politiki pazijo, da se ne bi razvijale posebne celice, ki iščejo svojo pot v ustvarjanju. Značilno za koroško kulturno dogajanje je, da imamo dovolj denarja za nakup tujih produkcij, za lastne ideje pa ni denarja.

Ali je to še posebej problem skupine Ikarus?

Tudi to je naš problem, ampak Ikarus ima še dodatne težave, ker je dvojezična ustanova. To čutimo na vsakem koraku. Naše samostojno, neodvisno in svojevrstno nastopanje je vsem trn v peti, tudi Slovencem. Slovenci so še posebej Koroška v malem, ki jim je glavna skrb prilagajanje. Kultura pa je zelo občutljiv del družbe; najbolj ji škoduje, da se mora vedno boriti proti napadom, namesto da bi razvijala ustvarjalne moči. Toda Ikarus je tudi del Koroške in predstavnik koroške kulture navzven. Tematsko, vsebinsko in miselno črpamo iz domačega vira. Zato je Koroška lahko ponosna na nas, ker smo del domače kulture, ki jo nosimo v svet in zaradi katere prihajajo

tujci k nam. Moram pa priznati, da poskušam samo še tokrat; če ta ideja na Koroškem ne bo uspešno sprejeta, nastopov na domačih odrih ne bo več.

Kaj pa je koroškega v tem zadnjem teatru, ki obravnava bolj evropsko problematiko?

Zavedati se moramo, da vse, kar povemo v plesni govorici o Evropi, se dogaja kjerkoli, tudi na Koroškem. Vsi veliki umetniki so nesli košček domovine v svet, doma pa jih niso priznali ali šele po smrti, kakor na primer Kiki Kogelnik. Naša predstava obravnava del sedanosti, se posveti malim stvarim okoli nas, s tem pa hoče ravno to povedati: Bosna je del nas in mi smo del vsega, kar se dogaja širom Evrope. Večina nas je slepih in noče videti realnosti. Vsak samo hiti in strmi za tem, kdo bo hitrejši, bo prvi pri koritu; žalostno dejstvo je, da bo vedno manj korit. Ni več časa za pogled okoli nas, ni več komunikacije. Ali ne bi bilo bolje, da si vzamemo čas za pogovor, za razmislek, za premislek.

Ob izraznem plesu se nam odpirajo oči za pogled v realistični svet. Kakšen je tvoj ansambel? Ali ustreza taki miselnosti?

Tudi na to skupino je Koroška lahko ponosna. Vsak izmed njih je mednarodni umetnik, ki nekaj pove o tematiki iz svojega gledanja in svojih izkušenj. Izbral sem jih ne samo po strokovnem znanju, ampak tudi po tem, kakšne izkušnje imajo z vsebino in kako osebno gledajo na tematiko.

Alojz Angerer

Evropa – mati klavnic (bojišč)

V pisanem vrstnem redu so nanizani prizori iz današnjega življenja, ki nam odpirajo oči, nas vznemirjajo, spodbujajo, poglobljajo. Z vabljenimi plesnimi ritmi nas Ksenija (Steblovnik, mi ritmi nas Ksenija) vleče v soloplesalka iz Celja) vleče v središče dogajanja. Kirsten (Hartung, nemška igralka) tudi v besedah spominja na protislovje v nas – pokrite s konvencijo in luksustom so meje v naših glavah, v vzgoji, v medsebojnih odnosih. Pesem svobode sicer združuje evropske narode, toda v srcih tli človeška beda. Irene (Schöber, kaberetistka in pevk) še bolj razkrinka dvotirnost današnje družbe: glavne skrbi so vsakdanji kozarček, vitka li-

nija, luksuz, pripravimo se zaradi malenkosti – „tisti tam doli v Bosni“ pa se borijo za življenje, služijo nam v boju za lakoto in bedo. Evropa pomirja, narodi umirajo. To so le nekatere misli, ki prevzamejo gledalca. Zagotavljajo pa, da nobenemu ne bo žal, če si bo šel ogledat celoto.

Skupino dopolnjujejo: Marcelo Perocco iz Brazilije, izšolan za klasični ples, jazz in moderne plese; Christa Cocciole, diplomirala iz psihologije in plesa v New Yorku, sodelavka pri Projektu sprave v Mostarju in Berlinu; avstrijska plesalka Erich Pacher in Margot Fuchs ter španska plesalka Veronika Guillen-Ruiz. Glasbo je napisal

Slobodan Kovačević, dolgoletni vodja rok-skupine Indeši, znan po filmski glasbi nagrajenih filmov in ponarodelih bosanskih pesmih. Za kostume odgovarja Igor Pahor, dramaturgijo vodi Ingrid Türk-Chlapek, asistentka režije pa je Alenka Hain.

Premiera bo 7. maja ob 20.00 uri v Celovcu (Lieglgarage!), nato bodo predstave vsak dan, razen nedelje in ponedeljka, do 20. maja.

Predstave so še zmenjene v Gorici (PDG-Nova Gorica), v Ljubljani (Mladinsko gledališče), v Linzu (Posthof), na Gradiščanskem (Grosswarasdorf), v Salzburgu (Nontal), na Dunaju (Künstlerhaus) in v Stuttgartu.

BOROVlje – TRTA

Mi smo mi, iz Brega doma...

Tako je donelo pri Cingelcu na Trati v soboto zvečer, ko sta Slovensko prosvetno društvo Borovlje in Dvojezični zbor vabila na „Tržaško fešto“.

Kot odziv na lanski obisk Korošcev so prišli prijatelji iz Trsta, iz vasi Doline in okoliških hribov, kjer je doma dobra kapljica in obrodi oljka. Bogata slovenska kulturna dediščina je tam še doma in slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik je prineslo košček svojih korenin med nas. Parmezan in olive na mizi so pričarali italijanski lasciarvivere, refošk v kozarcih je razvezal duše in celo malce okorni Korošci so se omeščali in vključili v „fešto“. Na odru pa so člani društva pokazali vsestranski kulturni zaklad. Tu je moški zbor Valentin Vodnik pod vodstvom zborovodje Ignacija Ota zapel avtorske in narodne, dekliški pevski zbor je poleg narodnih blestel s furlanskimi in rezijanskimi melodijami, za živahno navdušenje pa je skrbel Trio Venturini, ki je iz diatonične harmonike in markantnih orglic spletel pisan venček ljudskih viž. Ko sta se oba zbora združila in zaključila tržaški večer z lepimi skladbami s koroškega, dalmatinskega in tržaškega območja, je fešta dosegla svoj višek. Hvala za vesele urice, za sproščenost in prijateljstvo, pa kar še naj pridejo s Primorskega k bratom na Koroško!

A. A.

PETEK, 24. aprila
18.00–18.30 Kulturna
obzorja

SOBOTA, 25. aprila
18.00 - 19.00 Od pesmi
do pesmi, od srca do sr-
ca

NEDELJA, 26. aprila
6.08–7.00 Dobro jutro,
Koroška – Guten Mor-
gen, Kärnten. Duhovna
misel (dr. Jože Mar-
ketz) 18.00–18.30 Za
vesel konec tedna

PONED., 27. aprila
18.00–18.30 Kratek stik

TOREK, 28. aprila
18.10–19.00
Otroška oddaja

SREDA, 29. aprila
18.10 - 19.00 Glasbena
mavrica 21.04 do 22.00
Večerna

ČETRTEK, 30. aprila
18.10–19.00 Rož - Pod-
juna - Zila

DOBER DAN, KOROŠKA ORF 2

**NEDELJA,
26. aprila '98, 13. 30**

PONEDELJEK, 27. aprila 1998

ORF 2, ob 2.50

TV SLOVENIJA 1, ob 16. 20

Predvidoma z naslednjimi prispevki:

– Dvojezična predšolska vzgoja
na Južnem Koroškem - kamen
spotike iz nacionalnih ali volilno-
taktičnih razlogov?

– Internet - svetovni računalniški
splet: izziv in možnosti za koro-
ške Slovence.

– „Položili so dar, narodu na ol-
tar!“ - Ob 55. obletnici obglavljen-
ja selskih žrtev.

– „Zelenega Jurija vodimo, maslo
in jajca prosimo.“

Petek, 24. aprila

MOHLIČE

Predavanje: „Wege zur inne-
ren Harmonie und Lebens-
freude“

Čas: ob 19. 30

Kraj: v župnišču

Predava: mag. Elfriede
Ray-Privasnik

Vabi: Katoliška prosveta
Mohliče

CELOVEC

**Vernisaža razstave slik ume-
tnika Armina Schüßlerja**

Čas: ob 20. uri

Kraj: pri Joklnu, Badgasse 7

Vabi: Kulturno društvo „Pri
Joklnu“

Sobota, 25. aprila

SELE

Srečanje ansamblov 3 dežel

Čas: ob 20. uri

Kraj: v gostilni Terkl

Nastopajo: ansambel „Bor-
bi“, „Vesele Štajerke“ (SLO),
„Orig. Koralm Musikanten“,
„Almrausch Express“
(Štaj.), „Hannes und die
Burgstaller“, „Die lustigen 3“
(KOR)

Moderator: Peter Grilliz

Vabi: Alpski klub Obir

RADIŠE

Vigredni koncert

Čas: ob 19. 30

Kraj: v kulturnem domu

Nastopajo: glasbene sku-
pine SPD Radiše

Vabi: SPD Radiše

PLIBERK

**Redni občni zbor Društva
upokojencev Pliberk**

Čas: ob 14. uri

Kraj: v kletni dvorani Poso-
jilnice-Bank

Za prigrizek in osvežilo bo
poskrbljeno.

ŠMIHEL

Klasični koncert

Čas: ob 20. uri

Kraj: v farni dvorani

Nastopajo: Petra Acker-
mann (viola), Alexander
Gherghiu (viola), Elisabeth
Ragl (violoncello)

Vabi: KPD Šmihel

ŠKOCIJAN

Vigredni koncert

Čas: ob 20. uri

Kraj: v dvorani Kassl

Nastopajo: otroški zbor,
Fantovski kvartet, MoPZ V.
Poljanec, AGV Kühsdorf,
MoPZ V. Polanšek

Vabita: SPD Vinko Pol-
janec in KD Škocijan

PTUJ

**Ekskurzija: „Kmetovanje in
kmečke dobrote pri sosedu“**

Dostop: ob 6. uri v Šentja-
kobu, ob 6. 30 na Bistrici, ob
8. uri v Dobri vasi in ob 8.15
v Pliberku (Zadruga).

Program: Ogled specializi-
rane živinorejske kmetije na
Ptujskem polju, ogled raz-
stave kmečkih specialitet v
Minoritskem samostanu na
Ptuju in obisk znamenite
vinske kleti na Ptuju

Prispevek: S 200,- (brez
kosila); S 150,- za člane KIS

Vabi: KIS (tel. 0463/54864)

Nedelja, 26. aprila

DOBRLA VAS

**Igra: „Srečna hiša, dober
dan“**

Čas: ob 9. 30 (po maši)

Kraj: v kulturnem domu

Nastopa: mladinska gleda-
liška skupina SKD Globasni-
ca; **režija:** Peter Sticker

Vabi: Slovensko prosvetno
društvo Srce

SELE

**Spominska proslava ob 55-
letnici obglavljenja žrtev iz
Sel in okolice**

Čas: ob 10. uri

Spored: slovesna maša,
molitev za obglavljene in po-
laganje vencev na pokopa-
lišču.

Kulturni spored v kulturnem
domu (MePZ Sele, MoPZ
Valentin Polanšek, Ženski
kvartet Borovlje, recitatorji
SPD Zarja in KPD Planina,
Mladinska pevka skupina
Borovlje, Mladinski zbor Se-
le)

Govorniki: dr. Teodor Do-
mej, Nanti Olip in Engelbert
Wassner

Prireditelji: KPD Planina,
PD Sele, SPD Hermann Ve-
lik, SPD Borovlje, SPD V.
Polanšek, SPD Zarja

ŠENTLIPŠ

**Veseloigra: „Zdravnik po
sili“ (Moliere)**

Čas: ob 9. 30 (po maši)

Kraj: v farni dvorani

Nastopa: gledališka skupi-
na KPD Vogrče

Vabi: farna mladina

CELOVEC

**Srečanje mladinskih zborov
ob 60 - letnici skladateljice
Lenčke Kupper in predstavi-
tev nove CD „Enkrat je bil en
škrat“**

Čas: ob 14. 30

Kraj: v Domu glasbe

Vabi: Krščanska kulturna
zveza

KOTMARA VAS

Vigredni koncert

Čas: ob 14. 30

Kraj: v ljudski šoli

Nastopajo: Mladinska sku-
pina SPD Gorjanci, MePZ
Gorjanci, Otroška skupina
Gorjanci, ljudska šola Kot-
mara vas, trio „Goritschnig“,
Sängerkreis Hollenburg,
Farna mladina iz Šentpri-
moža, Farna mladinska sku-
pina iz Sel.

Vabi: Slovensko prosvetno
društvo Gorjanci

Ponedeljek, 27. aprila

ŠMIHEL

Plesni tečaj za odrasle

(8 večerov po 2 uri)

Čas: ob 20. uri

Kraj: v farni dvorani

Vodi: Gregej Krištof

Vabi: KPD Šmihel

CELOVEC

Po sledovih otrokovih pravic

(svetovni dan solidarnosti)

Čas: ob 11. uri

Kraj: na javni dvojezični
ljudski šoli 24, Ebentaler Str.

Vabi: Javna dvojezična šola

BREŽE/FRIESACH

Začetek kulturnega tedna

koroških Slovencev

Čas: ob 19. uri

Kraj: v mestni dvorani

**Odprl ga bo minister Cas-
par Einem**

Vabi: Deželna vlada

GRADEC

**Predavanje: „Avstrija - člani-
ca ali samo sopotnica v
skupni zunanji politiki EU?“**

Predava: mag. Christian
Pippan

Čas: ob 19. uri

Kraj: Mehrzwecksaal

WALL, Merang. 70

Prireditelj: KSŠŠG

Torek, 28. aprila

CELOVEC

Krieg & Frieden am Isonzo

(impresije na poti v vinko in
češnjevo regijo Goriških
Brd)

Čas: ob 18. 30

Kraj: Musil-Haus, Bahnhof-
str. 50

Predava: dr. A. Kropfitsch

Vabi: IG Autorinnen/Autoren

CELOVEC

Predstava: „Ljubezne po ..“

Režija: Marjan Hinteregger

Nastopajo: dijaki in štū-
dentje Mladinskega doma

Čas: ob 20. uri

Kraj: v Mladinskem domu

SSD, Mikschallee 4

Sreda, 29. aprila

SVEČE

Literarno branje

Čas: ob 20. uri

Kraj: v farni dvorani

Berejo: Tonči Haderlap,
Gustav Januš, Lenčka Kup-
per, Sonja Wakounig, Anita
Hudl, Ivana Kampuš, Her-
mann Germ, Fabjan Hafner

Glasba: Andrej Feinig

Vabita: SPD Kočna in

Društvo pisateljev

Četrtek, 30. aprila

GORNJA VAS

**Koncert in predstavitev CD
Pepeja Kropa**

Čas: ob 20. uri

Kraj: v gostilni Hafner

Nastopajo: Otroška igral-
ska skupina, Pevsko instru-
mentalna skupina Žvabek,
Oktet Suha, VOX

Vabi: KPD Drava

ŠENTJANŽ

**Odprije razstave „Soča -
Tagliamento - Drau“**

Čas: ob 19. uri

Kraj: v K & K centru

Glasbeni okvir: pianist To-
ni Kernjak

Vabi: K & K center

BOROVlje

**Koncert absolventov Glas-
bene šole**

Čas: ob 20. uri

Kraj: v gradu

Petek, 1. maja

ŠENTPETER

**Film: Slovenski delavci v
Nemčiji**

Čas: ob 19. 30

Kraj: pri šolskih sestrah

Vabi: Ciril Turk, žpk. v. p.

PLIBERK

**Ob 25-letnici odra 73: Pre-
meira komedije „Zares ču-
den par“ (Simon Nella)**

Režija: Anita Hudl

Čas: ob 20. uri

Kraj: v farni dvorani

Vabi: SPD Edinost

BOROVlje

Igra: „Za idiote ni prostora“

Čas: ob 20. uri

Nastopa: igralska skupina
SPD Radiše

Kraj: p r Cingelcu na Trati

Vabi: SPD Borovlje

Sobota, 2. maja

VOGRČE

**Ljudska komedija: „Ubogi
samci“**

Nastopa: kulturno društvo s
Kozjaka pri Mariboru

Čas: ob 19. 30

Kraj: pri Florijanu

Vabi: KPD Vogrče

PODEN

**Odprije razstave „Ljudske
votivne tablice“**

Čas: ob 14. uri

Kraj: v gostišču Andreja

Laueggerja

Razstava bo odprta do 26.
oktobra.

PLIBERK

Komedija „Zares čuden par“

Režija: Anita Hudl

Čas: ob 20. uri

Kraj: v farni dvorani

Vabi: SPD Edinost

Nedelja, 3. maja

DOBRLA VAS

Materinska proslava
(S ponovitvijo otroške igre Moj-
ca Pokrajculja)

KULTURNI TEDEN KOROŠKIH SLOVENCEV

27.4. - 30.4.1998, Friesach / Breže

Ponedeljek

27.04.1998, ob 19.00 uri -
Mestna dvorana - Odprtje:
zvezni minister dr. Caspar El-
NEM Glasbeni okvir: MoPZ
"Valentin Polanšek", Obirsko,
vodi: mag. Božo Hartmann,
Burgenchor Friesach, vodi:
Bernhard Galtserer, Doppel-
bläserquartett - Stadtkapelle
Friesach, vodi Gebhard Scho-
ber, Nina Popotnig, violina,

spremljava: mag. Andrej Fei-
nig - poveza: Mira Grötsch-
nig-Einspieler

Torek

28.04.1998, ob 19.00 uri - foy-
er Mestne dvorane - Odprtje
razstave: Drago Druškovič,
predstavitev: mag. Ulli Sturm,
Peter Raab bere iz del pisatel-
ja Florjana Lipuša; predstavi-
tev: dr. Johann Strutz; glasbe-
ni okvir: dijaki glasbene šole

Čas: ob 15.30

Kraj: v kulturnem domu

Vabi: SPD Srce

ŠENTPRIMOŽ

Vigredno srečanje ob mate-
riskem dnevu

Čas: začetek ob 12. uri s
kosilom

Kraj: pri Voglu

Nastopajo: otroški zbor
„Danica“, Kati Marketz in
Klara Haderlap

Vabi: Društvo upokojencev
Podjuna

DJEKŠE

Vigredni koncert

Čas: ob 10.30

Kraj: v ljudski šoli

Nastopajo: Mladinska sku-
pina „Nemos“, Marko Kassl
(harmonika), Vokalna skupi-
na „Lipa“, otroška skupina
„Lipov cvet“

Vabi: PD LIPA

ŽELEZNA KAPLA

Mladinski praznik dekanije

Čas: ob 11. uri

Kraj: v farnem domu

Program se prične z mašo,
nato sledita kosilo in popol-
danski program.

PLIBERK

Komedija „Zares čuden par“

Čas: ob 20. uri

Kraj: v farni dvorani

Vabi: SPD Edinost

Torek, 5. maja

GRADEC

Predavanje: „Avstrija je na
vzhodu Evrope, mar ne?
Razširitev EU na vzhod s po-
sebnim ozirom na Slovenijo“

Predava: mag. Ulrike
Hiebler

Čas: ob 19. uri

Kraj: Mehrzwecksaal

WALL, Merang, 70

Prireditelj: KSŠŠG

Sreda, 6. maja

CELOVEC

Schokogel & Papalde - Kin-

derlieder aus aller Welt

Nastopa: Theater Heu-

schreck z Dunaja

Čas: ob 11. uri

Kraj: v Mladinskem domu

SSD, Mikschallee 4

Četrtek, 7. maja

DOBRLA VAS

Koncert: „Zeffiro Torna“

Hortus Musicus

Čas: ob 20. uri

Nastopa: Hortus Musicus

Kraj: v kulturnem domu

Vabi: SPD Srce

Petek, 8. maja

ŠENTJANŽ

Plesni teater: „Novak Marie“

Metaffa

Gostuje: plesna skupina iz

Horna/Nižja Avstrija

Čas: ob 20. uri

Kraj: v K & K centru

Vabi: K & K in SPD Šent-
janž

Sobota, 9. maja

PLIBERK

10-letnica Mlade Podjune

Čas: ob 19.30

Kraj: v farni dvorani

Vabi: Mlada Podjuna Pli-
berk

TINJE

Predavanje: „Mit in resnič-
nost leta 1848 pri Slovencih“

Predava: univ. prof. dr. Pe-
ter Vodopivec

Čas: ob 17.30

Kraj: v domu Sodalitete

Podijska diskusija: Ko sosed
postal je sovražnik

Sodelujejo: univ. prof. dr.

Peter Vodopivec, univ. prof.

dr. Jože Prijevec, univ. prof.

dr. Andrej Moritsch, univ.

prof. dr. Franc Rozman,

univ. as. dr. Werner Dro-
besch, rav. dr. Avguštin

Malle

Čas: ob 19. uri

Vabi: Katoliški dom prosvete;

soprireditelja: univerza

Okvirni spored

Ponedeljek, 27.04.1998:

ob 11. uri, ljudska šola Breže:

Predstava: "Medved Pu"

(A.A.Milne)

Sreda, 29.4.1998:

ob 12.00 uri, glavna šola

Breže: Predstava: "Ljube-

zen po..."

režija: Marjan Hinteregger,
produkcija: Mladinski dom Ce-
lovec

Prost vstop!

Objave prireditve

Dragi društveniki!

Naš tednik tiskamo vsak teden v četrtek dopold-
an. Uredniški zaključek za prireditveni strani je
zaradi tega v sredo opoldan ob 12. uri.

Prosimo Vas, da nam sporočite prireditve do te-
ga roka po telefonu ali po faksu.

Telefon: 0463 / 51 25 28* 24

Faks: 0463 / 51 25 28* 22

Celovec in avstrijski inšitut
za vzhodno in jugovzhodno
Evropo - izpostava Ljubljana

Torek, 12. maja

GRADEC

Predavanje: „Evro prihaja:
„glava ali cifra? Pot do skup-
ne evropske valute“

Predava: mag. Martin

Schauer

Čas: ob 19. uri

Kraj: Mehrzwecksaal

WALL, Merang, 70

Prireditelj: KSŠŠG

Sobota, 16. maja

ŠENTJANŽ

Koncert: „Alpe-Jandran v

soglasju“

Nastopa: Dvojezični zbor -

Der zweisprachige Chor

Čas: ob 20. uri

Kraj: v K & K centru

Vabita: K & K in SPD Šentj.

Ponedeljek, 18. maja

ŠENTJANŽ

Srečanje „Vsaka stvar ima

svoj čar“

Povezava poezije s kerami-

ko (Ifigenija Simonovič)

Čas: ob 20. uri

Kraj: v K & K centru

Vabita: K & K in SPD Šentj.

Sreda, 20. maja

ŠENTJANŽ

Prezentacija „Justamendt“ -

Koroška -Kärnten - Carinzia

Peter Raab in Rolf Holub

predstavljata zgoščenko.

Čas: ob 20. uri

Kraj: v K & K centru

Vabita: K & K in SPD Šent-
janž

Petek, 29. maja

ŠENTJANŽ

Premiera igre: „Na odprtem

morju“ (Slawomir Mrozek)

Nastopa: gledališka skupi-

na SPD Šentjanž

Čas: ob 20. uri

Kraj: v K & K centru

Vabita: K & K in SPD Šent-
janž

OGLAS

iščemo gospodinj,

ki je pripravljena od
julija naprej v privat-
nem gospodinjstvu
čuvati malega otro-
ka. Polna zaposlitev.
Delovni čas: vsak
dan od ponedeljka
do petka dopoldne.
Ima naj svoj avtomobil.
V okolici Dobrle
vasi.

Informacije:
04237/2877

DOM

V TINJAH

☎ 04239/26 42

v petek, 24. aprila, ob 19.30 uri

**Informativni večer: Prehod od
šilinga na evro**

Predavatelj: dir. Johann Führer

v soboto, 25. aprila, ob 14. do 17.
ure

Cepljenje sadnih dreves

Voditelj: inž. Hans Edlacher

v soboto, 25. aprila ob 15. do 18.
ure in v nedeljo, 26. aprila, ob 9.
do 12. ure

**Hui Cun Gongg - vaje za po-
vrnitev pomladi**

Voditelj: prof. dr. inž. Dušan

Nendl, Maribor

v torek, 28. aprila, ob 19. uri

**Predavanje: Bolezni v hrbtnici
- celostno zdravljenje**

Predavatelj: dr. Anton Pruntsch,

mag. Juliane Pruntsch, Michael

Mikosch

v četrtek, 30. aprila, ob 19. uri

**Uvod v pogovorne večere na
teme dialoga za Avstrijo**

Moderatorji: Monika Novak, prof.

Štefan Kramer, mag. Vinko Ošlak,

Hanzi Tomažič

v petek, 1. maja, ob 9. do 18. ure

in v soboto, 2. maja, ob 9. do 18.

ure

Kolaže na svili

Voditeljica: mag. Evelyn Sickl

od ponedeljka, 4. maja, ob 18. ure
do ponedeljka, 25. maja, do 13.

ure

Dopustniški dnevi za starejše

ljudi v domu v Tinjah

Spremlja: Majdi Blüml

v petek, 5. maja, ob 20. uri

**Postiti se z dušo in telesom po
sv. Hildegardi**

Voditeljica: Margit Obmann

v sredo, 6. maja, ob 20. uri

Predavanje: Rak - črevesni rak

Predavatelj: dr. Dušan Schlapper

v sredo, 7. maja, ob 20. uri

Varovati nerajno življenje

Predavateljica: Gunhild Weiss

Potovanja:

od nedelje, 19. julija do nedelje,

26. julija 1998

Izobraževalno potovanje po

Nemčiji (Würzburg, Bamberg,

Nürnberg, Regensburg)

Vodstvo: ravnatelj dr. Walter

Aspernig, Linz

IMPRESUM

NAŠ TEDNIK - Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slo-
vencev“, ki ga zastopa predsednik Nanti Olip, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße
25/IV. Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (namestnik
glavnega urednika), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), vsi: 9020 Ce-
lovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV. Tisk: Mohorjeva tiskarna, 9073 Viktring, Adi-Das-

sler-Gasse 4, tel. 0463/292664. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na na-
slov: Naš tednik, 10.-Oktober-Straße 25/IV, 9020 Celovec; telefon uredništva, upra-
ve in oglasnega oddelka: 0463 / 51 25 28. Telefaks: 0463 / 51 25 28 - 22. Letna
naročnina: Avstrija 500,-; Slovenija 3500,- SIT; ostalo inozemstvo 870,- šil.; zrač-
na pošta letno 2000,- šil.; posamezna številka 15,- šil.; Slovenija: 150,- SIT.

Irschen - Bilčovs 0:1 (0:0)

Odličnemu pričetku Bilčovščanov je sledil kratek pad zbranosti in že so se domačinom nudile priložnosti, ki pa jih niso znali izkoristiti. Nasprotno Bilčovščani, ki so po odmoru bolj ali manj „prisilili“ zmago.

BILČOVŠ: Slapnig 4, Rajnovič 4, Lipusch 3, Diexer 4, Andrejčič 4, Schaunig 3 (65. Strugger 0), W. Kuess 4, Aleksic 5, Durnig 3, Quantschnig 4, Partl 4

Irschen: 350 gled.; **sodnik:** Ramusch (dober); **strelci:** Mandler (56./avtogol)

1. RAZRED D

Globasnica - Ruda 1:1 (0:0)

Izgubljeni točki Globašanov, kajti imeli so priložnosti za pet ali več zadetkov, toda nesreča (zadeli so 4-krat prečko oz. vratnico) in nezmogljivost pred golom sta preprečila jasno zmago.

GLOBASNICA: Smrečnik 3, Mišic 3, Kordes 4 (81. G. Sadjak 0), Tratar 4, Grubelnik 4, M. Sadjak 4, Wölbl 5, Silan 5, Pasterk 3 (46. Buchwald 3), Szabo 4, Blažej 4

Globasnica: 300 gled.; **sodnik:** Eberhard (povprečen);

Klopinj - Šmihel 0:3 (0:0)

Medtem ko so se Šmihelčani v 1. polčasu še prilagajali slabi igri domačinov, so se po odmoru bistveno stopnjevali ter zaigrali odlično. Igralec tekme je bil Andreas Gros, ki je bil tokrat neustavljiv.

ŠMIHEL: Suschnig 5, H. Motschilnik 4, Burckhard 4 (85. Kraiger 0), Janet 5, Švab 4, E. Sadjak 4, Zohar 4 (81. Ch. Figo 0), Hribnik 4, Andreas Gros 6, W. Motschilnik 4, Ch. Gros 5

Klopinj: 150 gled.; **sodnik:** Rath (zelo slab); **strelci:** Andreas Gros (50.), Ch. Gros (78.), Ch. Figo (83.)

Železna Kapla - Šentlenart 2:2 (1:1)

Pravičen remi, kajti Kaplčani so bili v polju močnejši, gostje pa v napadu nevarnejši.

ŽELEZNA KAPLA: Ojster 4, Köck 4, Germadnik 5, G. Grubelnik 3, Nerz 3 (80. O. Schorli 0), H. Grubelnik 3, Lippusch 3, Užnik 3, F. Ošina 3, J. Ošina 2 (46. Miklau 3), Krzan 3

Železna Kapla: 100 gled.; **sodnik:** J. Ebner (povprečen); **strelci:** Germadnik (35./11-m., 56.)

2. RAZRED C

Treffen - Sele 1:0 (0:0)

Zopet odličen nastop ekipe trenerja Wieserja, žal pa je bila sreča na strani domačinov, ki so v 60. minuti zadeli zmagoviti gol, medtem ko je malo prej zapravil stoodstotno priložnost Dovjak.

SELE: M. Oraž 3, Djogič 4, Marko Oraž 4, M. Mak 3, Božič 3, I. Kelih 3, Diexer 4, R. Roblek 3, F. Dovjak 4, A. Oraž 3, M. Dovjak 3 (60. D. Mak 3)

Treffen: 100 gled.; **sodnik:** Kury (dodilen);

2. RAZRED D

Gutttaring - SAK II 2:1 (2:1)

Druga ekipa SAK se je sicer predstavila z dopadljivim nogometom, toda se zaradi nepotrebnih osebnih napak prinesla ob sadove.

SAK II: Regvar 5, Tolmajer 2 (35. Kreutz 4), Blajs 3, Hajnčič 2, Messner 3, M. Nachbar 3, M. Blažej 3, Kojč 2 (35. S. Wieser 3), Ch. Woschitz 3, Mandl 2, Jenschatz 2

Gutttaring: 100 gled.; **sodnik:** Kulterer (dober); **strelci:** M. Nachbar (40.)

2. RAZRED E

Dobrla vas - Rikarja vas 1:2 (0:1)

Obe ekipi sta se predstavili napadalno, temu primerno so bile priložnosti številne. Gostje so sicer takoj po odmoru povišali vodstvo iz prvega polčasa na 2:0, toda Dobrolčani se niso vdalji ter kaj kmalu skrajšali na 1:2 ter bili v nadaljnjem poteku igre celo nekajkrat blizu izenačenja.

DOBRLA VAS: Pečnik 3, Golautschnig 4, Nachbar 3, Benet 2, Roger 2, Petek 3, Zunder 3, Hudl 3, Kulterer 2 (60. M. Lesjak 3), Ch. Lesjak 3, Pustoslemšek 4;

RIKARJA VAS: Brezovnik 5, Urch 4, Streicher 4, Gomernik 3, Truschnier 4, F. Sienčnik 5, S. Sienčnik 4 (77. Rebernik 0), Kampusch 5, Dollinger 3, Picej 3 (64. Sporn 0), Figoutz 4

Dobrla vas: 250 gled.; **sodnik:** Schönlieb (dober); **strelci:** Pustoslemšek (52.) oz. Kampusch (8., 47.)

Žvabek - Tinje 0:1 (0:0)

Žvabečani so bili skoraj celo tekmo boljše ekipa, toda tekmo so dobili gostje. K temu je potrebno dodati, da je k zmagi prispeval tudi sodnik, ki je pri svojih odločitvah vedno dajal prednost gostom.

ŽVABEK: Jakob 5, Milnar 5, Homer 2, Kapp 2, Berchtold 3, Wiessnig 3, Juvan 4, Trampusch 3 (75. Jamer 0), Pistotnik 2, Ramusch 3 (80. Budja 0), Zechner 3

Žvabek: 150 gled.; **sodnik:** Pudgar (izredno slab);

Rikarja vas proti Sinči vasi ali boj za krono v 2. razredu E

V nedeljo, ob 17. uri, je v Rikarji vasi na sporedu vrhunska tekma v 2. razredu E – drugi proti prvemu ali Rikarja vas proti Sinči vasi. Kaže, da bo zmagovalec tekme tudi prvak, čeprav je nato na programu še 6 krogov, kjer se lahko še mnogo zgodi oz. spremeni. Vsekakor je za ta derbi zanimanje veliko, Rikarjani pričakujejo celo rekordno število gledalcev.

Kako enakovredni sta si ekipi, kaže tabela: obe moštvi sta namreč še neporaženi, prav tako sta doslej obe slavili 14 zmag in 4 remije. Enakovrednost še dodatno potrjuje jessensko srečanje v Sinči vasi, kjer je bil rezultat prav tako enakovreden – torej neodločen (0:0). Isti rezultat bi bil tudi tokrat logičen, toda iz obeh taborov je slišati drugo. Sinča vas se namreč čuti boljšega in zato je zanj upoštevanja vredna le zmaga. Tudi trener Rikarjanov raznaša optimizem, čeprav spoštuje moč nasprotnika, predvsem obeh slovenskih legionarjev. Fera: „Oba sama lahko odločata tekmo, zato bo-

„Samo točka proti Sinči vasi je kakor poraz. Za to bomo igrali na vse ali nič“

TRENER RIKARJANOV J. FERA

mo njima posvetili posebno pozornost. Kljub temu bo naša igra usmerjena v napad, kajti točka nam v boju za naslov prvaka ne bo zadostovala. Poleg tega bi remi pomagal le tretje uvrščenim Tinjam, ki bi se v primeru zmage proti Šentpetru nevarno vključili v boj za krono. Zato bomo tvegali ter igrali na vse ali nič.“

PRIHODNJI KROG:

PODLIGA ZAHOD

Bilčovs - Šmohor (v nedeljo ob 17. uri) – Trener Bilčovščanov Igor Strugger svari pred tokratnim nasprotnikom, ki je v času tekočega prvenstva podlegel šele 2-krat (mdr. jeseni prav proti Bilčovščanom). „Slepo napadati je prepovedano, kajti Šmohor je v protinapadih izredno nevaren,“ pravi Strugger. Vsekakor pa vlada v taboru Bilčovščanov optimizem, kajti zadnje tekme, predvsem zmaga na tujem proti Irscheni, je igralcem dala mnogo samozavesti.

1. RAZRED D

St. Stefan - Globasnica (v soboto ob 17. uri) – Globašani hočejo tokrat nadoknaditi izgubljeni točki proti Rudi, kajti Žitara vas in tudi Šmihel se z velikimi koraki bližata vrhu lestvice. Ekipa trenerja Wölbla, ki bo tokrat nastopila v popolni postavi, pa kljub temu ne bo na slepo napadala, kajti St. Stefan je nevarna ekipa, predvsem na domačem igrišču.

Šmihel - Grebinj (v nedeljo ob 16.30) – Slej ko prej bo Šmihelčanom manjkala Aleksander Gros, ki je pri vojakih na Gradiščanskem. Uspešni trener Kužnik ima na voljo kljub temu močan kader, predvsem pa nekaj igralcev, ki so v odlični formi. „Razveseljivo je, da večinoma ne le Walter Motschilnik zadeva gole, ampak tudi mnogi drugi. Tako nas nasprotniki le težko izračunajo,“ pravi Kužnik. Tekma proti Grebinju obeta biti napeta in izenačena, kajti ekipi sta soseda na tabeli. Če Šmihelčani želijo posežti še v boj za naslov prvaka, pa je tokrat upoštevanja vredna le zmaga.

Ruda - Železna Kapla (v nedeljo ob 17. uri) – Trener Kaplčanov Benno Germadnik računa tokrat spet z legionarjem Jerajem, ki je na zadnji tekmi manjkala za-

radi poškodbe. Z njim je ekipa bistveno močnejša, predvsem pa sredina bolje organizirana. Vprašljiv pa je nastop Trauna, Nerza in S. Grubelnika, ki so še poškodovani.

2. RAZRED C

Selani konec tega tedna nimajo prvenstvene tekme, pač pa šele v nedeljo, 3. maja.

2. RAZRED D

SAK II - Straßburg (v soboto ob 16. uri) – SAK II trpi vigredi usodo, da ji manjka sreče. V polju je ekipa trenerja Kreutza vedno enakovredna če ne boljša nasprotnikom, medtem ko mladi fantje v napadu popolnoma odpovedujejo. Prav tako je njih velika slabost, da se z nepotrebnimi napakami spravijo ob sadove. Proti Straßburgu pa trener Kreutz upa končno na prvo zmago v vi-grednem delu prvenstva.

2. RAZRED E

Rikarja vas - Dobrla vas (v nedeljo ob 17. uri) – Na tekni sezone bosta obe ekipi nastopili v popolni postavi.

Važenberk - Dobrla vas (v nedeljo ob 10.30) – Predsednik Dobrolčanov Tinej Lesjak je tokrat optimističen in zato prepričan o pozitivnem rezultatu. „Na minulih tekmah smo pokazali, do v Dobrli vasi z nogometom zopet gre navzgor. Zato se nam ekip kakor na primer Važenberka sploh ni treba bati. Zbrano in disciplinirano igro nam naj bi uspelo osvojiti tri točke,“ pravi predsednik Lesjak, ki že pridno načrtuje za prihodnjo sezono.

Djekše - Žvabek (v nedeljo ob 12. uri) – Žvabečani so previdni, kajti Djekše so, predvsem na domačem igrišču, zelo nevarni nasprotnik.

PODLIGA ZAHOD

1. Bad Bleiberg	19	14	5	0	52:14	47
2. Landskron	19	14	3	2	71:15	45
3. Šmohor	18	11	5	2	40:11	38
4. Bilčovs	19	9	4	6	30:20	31
5. Baško jezero	19	8	5	6	29:28	29
6. Wernberg	19	8	3	8	28:29	27
7. Oberdrauburg	17	8	1	8	25:28	25
8. Radenthein	19	5	7	7	25:31	22
9. Weißenstein	19	6	4	9	26:39	22
10. Irschen	18	6	2	10	27:32	20
11. Baldramsdorf	18	6	2	10	15:41	20
12. Brnca	19	4	3	12	18:48	15
13. ASV Lienz	18	3	3	12	9:35	11
14. Winklern/R.	19	2	5	12	12:36	11

■ **20. krog (25./26. april):** Weißenstein - Baško jezero, Radenthein - Wernberg, Bad Bleiberg - Irschen, Bilčovs - Šmohor, Oberdrauburg - Landskron, Winklern/R. - Baldramsdorf, Brnca - ASV Lienz;

1. RAZRED D

1. Globasnica	19	11	5	3	39:20	38
2. Žitara vas	19	11	3	5	37:23	36
3. Vovbre	19	10	6	3	35:21	36
4. Šmihel	19	10	4	5	36:20	34
5. Grebinj	19	9	5	5	32:21	32
6. Eitweg	19	8	5	6	34:24	29
7. Klopinj	19	6	9	4	24:22	27
8. St. Stefan	19	7	6	6	21:20	27
9. Železna Kapla	19	7	5	7	32:30	26
10. Maria Rojach	19	4	7	8	25:31	19
11. Ruda	19	3	9	7	15:23	18
12. Šentlenart	19	4	5	10	20:34	17
13. Labot	19	3	3	13	16:43	12
14. Frantschach	19	2	4	13	17:51	10

■ **20. krog (25./26. april):** Žitara vas - Eitweg, St. Stefan - Globasnica, Ruda - Železna Kapla, Šentlenart - Klopinj, Šmihel - Grebinj, Maria Rojach - Vovbre, Labot - Frantschach;

2. RAZRED C

1. Tholica	18	11	5	2	41:17	38
2. Poreče	18	10	7	1	41:12	37
3. Treffen	18	11	4	3	45:28	37
4. Kotmara vas	17	11	3	3	51:23	36
5. Rožek	18	9	5	4	37:29	32
6. Sele	18	7	3	8	32:32	24
7. Ledince	18	5	8	5	32:34	23
8. Donau	18	6	4	8	35:34	22
9. Kriva Vrba	17	6	3	8	30:31	21
10. Šentjakob	17	6	0	11	22:46	18
11. Pošta	18	3	5	10	20:39	14
12. HSV	17	1	5	11	16:35	8
13. Osjeje	18	2	2	14	23:65	8

■ **19. krog (25./26. april):** Tholica - Ledince, Pošta - Poreče, Rožek - Treffen, Kriva Vrba - Kotmara vas, Donau - HSV, Šentjakob - Osjeje;

2. RAZRED D

1. KAC	18	15	2	1	47:10	47
2. Oberglan	18	13	2	3	35:14	41
3. Krka	18	12	3	3	42:22	39
4. Gutttaring	18	12	1	5	32:21	37
5. SAK II	17	7	1	9	39:30	22
6. Kappel	18	6	4	8	24:26	22
7. St. Urban	17	7	1	9	23:45	22
8. Steuereberg	18	6	3	9	28:30	21
9. Weitensfeld	17	5	5	7	19:26	20
10. Kraig	17	5	2	10	27:34	17
11. Eberstein	17	5	2	10	25:41	17
12. Straßburg	18	3	2	13	22:52	11
13. Ulrichsberg	17	2	4	11	15:27	10

■ **19. krog (25./26. april):** Krka - KAC, Weitensfeld - Gutttaring, SAK II - Straßburg, Eberstein - Oberglan, Kraig - Kappel, Ulrichsberg - St. Urban;

2. RAZRED E

1. Sinča vas	19	15	4	0	68:16	49
2. Rikarja vas	19	15	4	0	59:14	49
3. Tinje	19	14	3	2	61:20	45
4. Reichenfels	19	12	2	5	35:19	38
5. Djekše	18	9	4	5	51:27	31
6. St. Margarethen/L.	19	7	3	9	32:29	24
7. Galicija	19	5	8	6	24:31	23
8. Dobrla vas	19	5	6	8	20:32	21
9. Šentpetar	19	4	6	9	27:44	18
10. Zvabek	19	3	8	8	18:34	17
11. Preitenegg	19	3	7	9	18:38	16
12. Pilberk II	19	3	6	10	19:37	15
13. Važenberk	19	3	4	12	18:54	13
14. Mauterdorf	18	0	3	15	13:68	3

■ **20. krog (25./26. april):** Pilberk II - St. Margarethen, Galicija - Mauterdorf, Djekše - Zvabek, Tinje - Šentpetar, Reichenfels - Preitenegg, Važenberk - Dobrla vas, Rikarja vas - Sinča vas;

Šah. Šahisti SŠK „Obir“ I so uspešno zaključili boj za obstanek v 1. razredu. Na skupnem zaključnem krogu v Nußdofu so premagali Grabštanj z 8:0. Razlog maksimalne zmage pa je bil v tem, da je imel nasprotnik na voljo samo štiri igralce in zaradi tega ni smel nastopiti.

Igralci SAK so bili v šoli Stessla na Portugalskem

Zelo pomemben pospeševalni motor v razvoju mladega nogometaša so starši.

Delo z naraščajem v zadnjih letih pri SAK (je vzorno in vodilno na Koroškem) vse bolj napreduje. Medtem ima SAK celo največ ekip naraščaja (14), ki prvenstveno tekmujejo na Koroškem. V ozadju so prizadevni in strokovno izobraženi trenerji, idealisti – pač ljudje, katerim je mladina ok. SAK pri srcu. Vso delo vodijo ekip naraščaja pa bi bilo bistveno težje, če ne bi bili deležni tudi pomoči staršev, ki gmotno podpirajo konjice lastnih fantov ter jim ustavljajo osnovne pogoje na poti k članski ekipi. Nekaterim staršem je nogometni razvoj lastnega fanta celo tako pri srcu, da mu še dodatno k intenzivnim in načrtnim klubskim pripravam in treningom omogočajo še razne druge strokovnopripravljane „campe“, kot na primer obisk šole znanega trenerja Hermanna Stessla (z dunajsko Austrio je bil v finalu evropskega pokala), ki stane kar 10.000 šilingov.

F. S.

Teden pred veliko nočjo so se štirje mladi nogometaši udeležili „campa“ nogometne šole Hermanna Stessla v Lisboni na Portugalskem. Na sliki z leve: Samo Olip, trener Hermann Stessl, Tomi Riedl, Rene Partl, trener Hans Riegler in Markus Pernjak.

REZULTATI NARAŠČAJA SAK

CENTER PLIBERK

U 16 in U 14 sta na 1. mestu Trije igralci v reprezentanci

Ekipi U 16 (trener Silvo Kumer) in U 14 (trener Bernard Olip) sta tudi v 3. krogu slavili zmago in sta tako na 1. mestu. Trije igralci letnika 1985 (Partl, Riedl, Pandl) pa so bili od KVF vpoklicani na trening in tekmo reprezentance.

U 16: SAK/1 - Ruda 6:2 (Verdel 3, Kraiger 2, Ch. Galo); **U 14:** Labot - SAK/1 1:3 (Part 2, Kojč); **U 12:** SAK/1 - Šenpavel 1:5 (Aleksič); **U 10:** SAK/1 - Velikovec 2:6 (K. Dlopost, Stuck)
Prihodnji krog: Velikovec U 16 - SAK (ned. 10.45), SAK U 14 - Grebinj (sob. 17.00), Pliberk U 12 - SAK (ned. 13.00), Metlova U 10 - SAK (pet. 17.00), turnir U 8 v Globasnici (ned. 13.00)

CENTER CELOVEC

Tesni poraz proti favoritom

Dolgo je SAK U 16/2 vodila proti celovškemu favoritu ASV/Zrelec 1:0 in je izgubila tesno 1:2. „Če bi imeli le še igralca več v kadru, bi zmagali“, tako trener Oraže.

U 16: SAK/2 - ASV/Zrelec 2:1 (T. Ogris); **U 14:** SAK/2 - Zrelec 5:0; **U 10:** Vetrinj U 10 - SAK ?

Prihodnji krog: Vetrinj U 16 - SAK, Austria U 14 - SAK, SAK U 12 - Austria (ned. 14.15), SAK U 10 - ASV (pet. 16.00)

CENTER ŠENTPRIMOŽ

V nedeljo U 8 v Šentprimozu

V novih dresih je ekipa trenerja Jožeta Kneza slavila visoko zmago. Prvič na igrišču pred kulturnim domom v Šentprimozu bodo v nedeljo igrali najmlajši (pod 8 let).

U 12: Železna Kapla - SAK/3 1:8 (Pustoslemšek 3, Triplat 2, P. Starmuž 2, Jahlíč)

Prihodnji krog: SAKU 12 - Šmihel (sob. 16.00), turnir U 8 (ned. 13.00)

SAK

Le s pomočjo navijačev bo SAK kos pritisku

Po porazu proti Voitsbergu se je položaj SAK na tabeli zopet zelo poslabšal, zato je na srečanju z Gratkornom upoštevanja vredna le zmaga. Pritisk, ki ga igralci zaradi tega čutijo, je velik, zato upajo na podporo navijačev. Nalogo še dodatno oteži dejstvo, da sodi Gratkorn med najboljše ekipe v tej ligi in je v tekoči sezoni bil šele 3-krat poražen. Vsekakor so igralci SAK obljubili borbenost do zadnje minute, čeprav bodo morali nastopiti oslabljeni: Šmid zaradi 4. rumenega kartona ne sme igrati, zaradi poškodbe pa je vprašljiv nastop Lessniga.

**SAK - Gratkorn
(v nedeljo ob 16. uri)**

SVG PLIBERK

Austrio/VSV v Pliberku pričakuje pekel na zemlji

Pliberk na derbiju nima nič izgubiti, kajti favorit je Austria/VSV, ki si v boju za naslov prvaka ne sme privoščiti spodrsilaja. Toda Pliberčani so vigredi že nekajkrat pokazali, da so v stanju premagati vsakogar v tej ligi – torej tudi Austrio/VSV. Trener Pliberčanov Polanz: „Austria/VSV naj pazi, da ne bo doživela veliko presenečenje, kajti pred množično publiko so moji igralci še posebej nevarni.“ Na nevarnega napadalca gostov Zimmerlinga pa bo pazil Krewalder, ki je bil v vigrednem delu prvenstva doslej vsem napadalcem kos.

**Pliberk - Austria/VSV
(v soboto ob 16. uri)**

REGIONALNA LIGA/18. KROG

Prvi poraz na tujem za SAK

SAK se je pri prvemu na tabeli iz Voitsberga predstavil z najboljši strani – taktično zrel, borben in pred golom zelo nevaren. Kljub temu se je ekipa trenerja Telliana vrnila s Štajerske praznih rok, kajti gole je prejela po nepotrebnih osebnih napakah, medtem ko je sama izkoristila le eno (Lessnig/17.). Zadjo priložnost na tekmi je zavrnil kapetan L. Sadjak, ko je njegov strel z glavo le za las zgrešil vrata. Že prej pa so številne lepe priložnosti zavrnil med drugim Roy, S. Sadjak in Eberhard. Vsekakor bi bil vsaj remi pravičen.

Voitsberg - SAK 2:1 (1:1)

SAK: Malleg 3, Vrabac 4, A. Sadjak 3, Zankl 4, Koreimann 3, S. Sadjak 4, Roy 4, Smid 4, Kircher 3, Lessnig 4 (51. Kuttnig 3), Eberhard 3 (78. Hajdini 0)

Voitsberg: 500 gled.; **sodnik:** Steininger (povprečen); **strelca:** Schreiner (10., 71.), oz. Lessnig (17.)

Pliberk odpovedal v napadu

Pliberčani so se tokrat predstavili kot pravi mojstri v zapravljanju odličnih priložnosti. Tako bi morali že po prvih 10. minutah voditi najmanj z 2:0. Vsekakor se je slabost v zaključkih krepko maščevala, kajti domačini so izkoristili eno redkih priložnosti za srečni zmagoviti zadetek. Sicer pa je bila igra Pliberčanov, kakor že celo v igred, zelo dopadljiva.

Rohrbach - Pliberk 1:0 (0:0)

PLIBERK: Matschek 3, Lutnik 3, Krewalder 4, F. Wriessnig 3, Skof 3, Urnik 3, Bajrovič 2 (65. D. Wriessnig 0), Hribar 3, Slamanig 3 (85. Skoranz 0), Miklau 4, Lisič 2 (80. Brezina 0);

Rohrbach: 200 gled.; **sodnik:** Nestler (dober); **strelca:** Zyka (75.)

Ključne ocene: 0 brez ocene, ker prekratko na igrišču, 1 je popolnoma razočaral, 2 slab, 3 povprečen, 4 dober, 5 zelo dober, 6 izreden nastop ter zrel za višje naloge.

REGIONALNA LIGA

1. Voitsberg	18	13	2	3	30:13	41
2. Austria/VSV	18	9	8	1	34:11	35
3. Gratkorn	18	8	7	3	29:19	31
4. St. Florian	18	7	7	4	30:16	28
5. Pliberk	18	7	5	6	21:22	26
6. Lienz	18	7	4	7	27:29	25
7. WAC	18	6	6	6	27:20	24
8. SAK	18	5	9	4	26:22	24
9. Grieskirchen	18	7	3	8	30:30	24
10. Leibnitz	18	6	5	7	20:21	23
11. Pölla	18	5	4	9	17:25	19
12. Flavia Solva	18	4	6	8	14:29	18
13. Zeltweg	18	3	3	12	13:33	12
14. Rohrbach	18	3	3	12	13:41	12

■ **Rezultati 18. kroga:** WAC - Pölla 0:0, Gratkorn - Grieskirchen 3:1 (1:0), Rapid Lienz - St. Florian 4:3 (0:3), Rohrbach - Pliberk 1:0 (0:0), Austria/VSV - Zeltweg 5:1 (2:0), Voitsberg - SAK 2:1 (1:1), Flavia - Leibnitz 2:2 (0:1);

■ **19. krog (25./26. april):** Lienz - WAC, Pliberk - Austria, SAK - Gratkorn, St. Florian - Rohrbach, Zeltweg - Flavia Solva, Leibnitz - Voitsberg, Grieskirchen - Pölla;

■ Strelci (SAK in Pliberk):

- 6..... Miklau (Pliberk)
- 8..... Urnik (Pliberk)
- 5..... Kudler (SAK, sedaj Bad Bleiberg),
- 4..... Vrabac, Lessnig (oba SAK), Lisič (Pliberk)
- 3..... Hajdini, (SAK)
- 2..... Koreimann, Kircher (oba SAK), Krewalder (Pliberk)
- 1..... Hober, Roy, A. Sadjak, S. Sadjak, Eberhard (vsi SAK), M. Sadjak (sedaj Globasnica), Skof (Pliberk)

LETEČE PROCESIJE

Na drugi petek po veliki noči, na „petek treh žebļev“ je na Koroškem od nekdaj v navadi starosvetno romanje na Štalensko, Šenturško, Šentvidsko in Šentlovrenško goro, ki z vseh štirih vetrov čuvajo Gosposvedsko polje. Romanje je treba opraviiti v urnem teku ali vsaj v urni hoji, tako da se je romanja prišlo ime „leteča procesija“, po nemško „Vierbergelauf“. Romanje naj bi posnemalo sončni tek z vzhoda na zahod in pospešilo rast na polju.

OSEBE & DOGODKI

MLADINSKI ZBORI POJEJO ZA LENČKO KUPPER

Pesnici Lenčki Kupper je posvečeno letošnje srečanje mladinskih zborov.

„Enkrat je bil en škrat“

Celovec. Letošnje srečanje mladinskih zborov bo popolnoma v znamenju 60-letnice pesnice Lenčke Kupper. Pod geslom znane njene pesmice „Enkrat je bil en škrat“ bodo naslednjo nedeljo v Domu glasbe ob 14.30 pelev naslednje mladinske in otroške skupine: Živ-žav iz Globasnice, otroški zbor z Radiš, otroški zbor iz Šmihela, otroški zbor iz Šentilja, otroški zbor iz Šentprimoža, Mlada Podjuna Pliberk, otroško-mladinski cerkveni zbor iz Bilčovsa, otroški zbor iz Dobrle vasi, šolski zbor LŠ Mohorjeve, otroški zbor iz Škocijana, otroški zbor iz Železne Kaple, Amabilis iz Galicije, otroški zbor Slovenske gimnazije, otroški zbor iz Šentlipša ter družina Kupper.

GLAS IZ LJUDSTVA

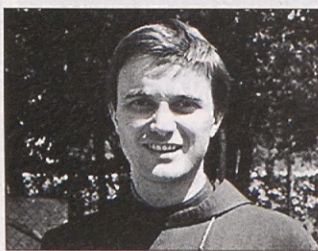

FRLOŽEV LUKA

Državnega predsednika imamo. Za predsednico je še prezgodaj. Saj, ko bi ženske volile žensko, imamo vsaj po drugih odločilnih volitvah predsednico. Tako pa se je izteklo, kakor se je. Nekateri pravijo, da je tako, kakor je, za tisti čas vedno prav. Klestilu pa se je ponudila zlata priložnost, da končno uresniči obljube izpred volitev 1992.

Pri koroških socialistih je vse v pravljicnem redu. To je pokazal zadnji deželni shod. Da so le sami o tem prepričani, pa je že prav.

OD TOD IN TAM

Ignac Domej bo bral novo mašo.

Nova maša bo meseca junija

Rinkole. DI mag. Ignac Domej iz znane Zgončeve družine iz Rinkol je bil pred kratim posvečen za diakona. V soboto, 27. junija, pa bo v Krki posvečen za duhovnika. V nedeljo, 28. junija, bo v Rinkolah bral slavnostno novo mašo. Kje bo redovnik Franciškove smeri deloval kot duhovnik, še ni znano. Želja Korošcev pa je vsekakor, da bi prišel v eno koroško faro.

Stanko Vauti 70-letnik

Šmihel. Komaj bi verjeli, da je že 20 let od tega, odkar je znani šmihelski komunalni politik in kulturnik Stanko Vauti, p. d. Hanin srečal Abrahama. V krogu številnih znancev in prijateljev je tajnik Društva upokojencev Pliberk slavil svoj 70. življenjski jubilej. Gratulantov je bilo veliko, ki so vsi občudovali elan in agilnost jubilanta, ki v svojem „prostem času“ vodi privatno galerijo „Hanin“.

Stanko Vauti je praznoval.

Avstrijski diplomat v Južni Afriki

Južna Afrika. Slavko Kraut z Bistrice nad Pliberkom je že vrsto let v avstrijski diplomatski službi po vsem svetu. Trenutno zastopa Avstrijo kot generalni konzul v republiki Južni Afriki, kjer je izmenoma v poslanstvih v Pretoriji in v Kapstatu. S koroško domovino povezan pa je z Našim tednikom. „V tujini še posebno začne ceniti domač časopis“, tako Kraut, ki je pred kratkim bil doma na obisku.

Slavko Kraut je v Pretoriji.

Jubilej. Foltej Šumnik iz Črgovič pri Šmihelu je preteklo nedeljo praznoval svoj 60. življenjsko pomlad. Znanemu pevcu MoPZ Foltej Hartmann je prišel čestitati celotni zbor, v šotoru pri Šumeju pa so se znašli tudi drugi gostje iz kulture, politike in gospodarstva K sliki: v imenu zbora je Franc Kuežnik (desno) predal slavljencu in njegovi ženi Citi spominsko darilo.

FOTO: FERA

Marko Jernej je slavil 50 letnico.

Župnik Marko Jernej 50 - letnik

Tinje. Župnik Marko Jernej je pred kratkim slavil svoj 50. življenjski jubilej. Jernej, ki je bil v vseh farah, kjer je župnikoval, zelo priljubljen dušni pastir, ima še posebno veliko posluha za mladino. Tako tudi v Tinjah, kjer mu je uspelo nagovoriti mladino, njih starše in s tem celo farno družino, ki mu je za jubilej iz srca čestitala in želela še veliko let v fari.